2024 ОНЫ СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

(Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар)

2024 оны 06 дугаар сарын 17 Мандалговь хот

Бүтэц	№	Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан, болон үндсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх зорилт, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин	Төлөвлөсөн онд хүрэх түвшин 2024	Хэрэгжилт	Хувь
	***Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 1.* Байгалийн баялаг, байгаль орчин, аялал жуулчлал**							
***Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1.* Уур амьсгалын өөрчлөлтийг бууруулах, орчны бохирдлыг бууруулах**								
Зорилт	1	Төв суурин газрын орчны бохирдлын түвшин бууруулна.	Агаарын чанарын индексийн түвшин	Индекс	100>	100>	УЦУОШТөвөөс Мандалговь хотын 1-5 дугаар сарын агаарын бохирдлыг агаарын чанарын индексээр үнэлэхэд 51 буюу хэвийн түвшинд байна.	90
			Бохирдсон хөрсний талбайн хэмжээ /бууралт/	га	113	103	Төвлөрсөн хогийн цэгийн талбайн Дэлгэрцогт суманд 0.3 га талбайг шууж булшилж талбайн хэмжээг 0.3 га-аар багасгаж 128.8 га-аас 128.5 га болж буурсан.	
Арга хэмжээ	1	Утаа бага ялгаруулах төвлөрсөн халаалтын зуухны тоог нэмэгдүүлэх	15 квт-аас дээш хүчин чадалтай зуухны тоо	тоо	4	5	Аймгийн төвийн төвлөрсөн 10 нам даралтын зууханд утаа шүүгч, "Ригал инженеринг" ХХК-тай гэрээ байгуулан 8 зууханд уутат шүүлтүүр тус тус байршуулан улсын комиссоор хүлээн авсан.	100

							Нийт 18 зууханд утаа шүүгч суурилуулснаар утаа бага ялгарах агаарын бохирдлыг 20% бууруулах боломж бүрдсэн.	
	2	Нам даралтын зуухны тоог бууруулах	Нам даралтын зуухны бууралт	тоо	65	60	Аймгийн засаг даргын 2024 оны 04 дүгээр сарын 01-ны өдрийн А/164 тоот захирамжийн дагуу байгаль орчны салбар байгууллагууд болон Авто тээврийн үндэсний төв гэсэн бүрэлдэхүүнтэй Агаар бохирдуулагч эх үүсвэрийн тооллого зохион байгуулах ажлын хэсэг томилогдож ажилласан. Нам даралтын зуух 87 байснаас 84 болж 3-аар буурсан. Нам даралтын зуухыг бууруулах нөхцөл нь нам даралтын зуух ашиглаж буй айл өрх, ААН байгууллагуудыг төвлөрсөн халаалтын шугам сүлжээнд холбох шаардлагатай юм.	0
	3	Гэр хорооллын бүсэд сайжруулсан ариун цэврийн байгууламж, эко жорлонг нэмэгдүүлэх	Гэр хорооллын сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжтай өрхийн эзлэх хувь	Хувь	36	38	Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар, Эрүүл мэндийн газар, Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс, Монголын жорлонгийн ууган холбоо ГҮТББ-тай хамтран байгальд ээлтэй ариун цэврийн байгууламжийг олон нийтэд сурталчлан таниулах зорилгоор “Эко жорлон” арга хэмжээ зохион байгуулсан. Арга хэмжээний хүрээнд 15	50

							сумын удирдлагууд, төрийн албан хаагч, иргэд 120 хүнд Нүхэн жорлонг стандартад нийцүүлэн сайжруулах хэрэгцээ шаардлага, Нүхэн жорлонгийн стандарт, Эко ариун цэврийн байгууламжийн шийдлүүдийн талаар сургалт зохион байгуулсан. Мөн “Эко жорлон” үзэсгэлэнгээр хуурай технологийн 8 төрөл, электрон ухаалаг нэг, ус хэмнэлтийн хуйлруулагч хошуу бүхий 2 төрөл, соруулдаг нүхэн жорлонгийн 1 төрөл нийт 13 төрлийн жорлонгийн танилцуулга, үзэсгэлэнг 200 гаруй иргэд үзэж сонирхсон байна. 2024 онд шинээр стандартын шаардлага хангасан 5 ариун цэврийн байгууламж нэмэгдэж аймгийн хэмжээнд эко ариун цэврийн байгууламжийн тоо 156 хүрч 20 хувьтай.	
	4	Бүх нийтийн цэвэрлэгээг зохион байгуулах	Цэвэрлэсэн талбайн хэмжээ	Га	300	400	БОАЖСайдын 02 дугаар албан даалгаврын хүрээнд сумдад нийтийн их цэвэрлэгээг зохион байгуулж 627 га талбайг цэвэрлэж 536 тн хог хаягдлыг цэвэрлэж хогийн цэгт төвлөрүүлсэн. Нийтийн их цэвэрлэгээнд 372 хүн оролцсон.	100

	5	Төв суурин газрын төвлөрсөн хогийн цэгийн талбайг шууж, булшлах	Тухай жилд шууж булшилсан талбайн хэмжээ	Га	10	10	Нийтийн эдэлбэр газарт ил задгай зөвшөөрөлгүй асгасан хог болон төвлөрсөн хогийн цэгийг Эрдэнэдалай 3 га, Луус 4 га, Баянжаргалан 0,2 га, Говь-Угтаал 5 га, Дэрэн 1 га, Гурвансайхан 5 га нийт 6 сум 18.2 га талбайг шууж булшилсан. Үүнээс төвлөрсөн хогийн цэгийн талбайн Дэлгэрцогт суманд 0.3 га талбайг шууж булшилж талбайн хэмжээг 0.3 га-аар багасгаж 128.8 га-аас 128.5 га болж буурсан.	100
	6	Ангилан ялгах хогийн савны тоог нэмэгдүүлэх	Нэмэгдүүлсэн хогийн савны тоо	Тоо	300	400	ААН байгууллага 1, сургуульд 2, нийтийн эзэмшлийн талбайд 5, Орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр Аймгийн төвийн нийтийн орон сууцны гадна талбайд 9 ангилан ялгах хогийн сав байршуулж аймгийн төвийн ангилан ялгах хогийн сав 81 байсан нь 98 болж нэмэгдэв. Аймгийн хэмжээнд Луус суманд 2, Сайнцагаан суманд 17 ангилан ялгах хогийн сав нэмэгдэж 311 байсан нь 330 болж нэмэгдсэн.	30
***Үндсэн чиг үүргийн нэр:2.* Усны нөөцийг бохирдол, хомсдолоос хамгаалах**								
Зорилт	1	Цэвэршүүлсэн усаар хангагдсан хүн амын эзлэх хувь 2020 онд 28 хувь байсныг 2024 онд 44 хувьд хүргэнэ.	Цэвэршүүлсэн усаар хангагдсан хүн амын эзлэх хувь	хувь	40	44	Өндөршил, Дэлгэрцогт, Луус суманд нийт 3 ус хангамжийн эх үүсвэрт цэвэршүүлэх төхөөрөмж суурилуулах ажлын гэрээг 3 ААНэгжтэй байгуулав.	30

Арга хэмжээ	1	Цэвэршүүлэх төхөөрөмжийг ус хангамжийн 8 эх үүсвэрт суурилуулах	Тухайн жилд суурилуулсан төхөөрөмжийн тоо	тоо	2	2	Өндөршил, Дэлгэрцогт, Луус суманд нийт 3 ус хангамжийн эх үүсвэрт цэвэршүүлэх төхөөрөмж суурилуулах ажлын гэрээг 3 ААНэгжтэй байгуулав.	30
	2	Усны сан бүхий газарт хамгаалалтын бүс тогтоох, тэмдэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Тэмдэгжүүлсэн булгийн тоо	тоо	80	110	Усны сан бүхий газарт байршуулах тэмдэг, тэмдэглэгээ нийлүүлэх ажлын гэрээг “Эйч эс си ти” ХХК-тай гэрээ байгуулав. Тус ажлын хүрээнд Өлзийт, Сайнцагаан суманд нийт 26 булгийн онцгой хамгаалалтын бүсийг тэмдэгжүүлнэ.	30
	3	Булгийн эхийг хашиж хамгаалах, тохижуулах ажлыг зохион байгуулах	Хашсан булгийн тоо	тоо	62	65	“Дундговь” ХХК-тай гэрээ байгуулж Өлзийт сумын “Сүүжийн булаг”, “Баруун билүүний булаг”, Сайхан-Овоо сумын “Өвөр булаг” нийт 3 булгийн эхийг хашиж хамгаалах ажлын гэрээ байгуулав.	30
***Үндсэн чиг үүргийн нэр:3* Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх** ОНТ 25.0, Хувийн хэвшил 9.0								
Зорилт	1	Ногоон байгууламжийн хэмжээ 2020 онд 369.4 га байсныг 2024 онд 569.4 га-д хүргэж, ургалтын хувийг нэмэгдүүлнэ.	Ногоон байгууламжийн хэмжээ	га	619.4	569.4	Сайхан-Овоо, Баянжаргалан, Сайнцагаан сумдын төвд 10.1 га, Их газрын чулуунд 3 га, “Эрдэнэс алт ресурс” ХХК эзэмшлийн газар дээрээ 37 га нийт 50.1 га талбайд мод тарьж ногоон байгууламжийн хэмжээ 569,5 га-д хүргэв.	100
			Ургалтын хувь	Хувь	78	80	Ургалтын хувийг 9 дүгээр сард тооцно. Хугацаа болоогүй	

Арга хэмжээ	1	Тухайн жилийн сумдын ГЗБ-ын төлөвлөгөөнд ногоон байгууламж хийх газрын байршил, талбайн хэмжээг тусган батлуулах	Батлуулсан сумын тоо	Тоо	15	15	2024 оны сумдын тухайн жилийн ГЗБ-ын төлөвлөгөөнд ногоон байгууламжийн зориулалтаар 7 сум 331.89 га, мод үржүүлгийн зориулалтаар 3 сум 52.52 га, нийт 384.41 га газрыг тусган батлуулсан.	70
	2	Төв суурин газрын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх	Тухайн жилд нэмэгдсэн ногоон байгууламжийн хэмжээ	Га	5	5	Сайнцагаан сумын “Аривжих төгөл”-д 6 га-д 6830 мод, “Ахмадын төгөл”-д 0,1 га-д 644 мод, Баянжаргалан сумын “Цэцэрлэгт хүрээлэн”-д 2 га-д 26000 мод, Сайхан-Овоо сумын Төгрөгийн хийдэд 2 га-д 1200 мод, нийт 10.1 га-д 34674 мод, сөөг тарьж, гүн өрмийн худаг гарган, усны нөөцийн сав, услалтын систем суурилуулан усалгаа, арчилгаа хийж байна. Хот суурин газрын ногоон байгууламжийн эзлэх хувь 2.3 хувиар нэмэгдэж 13.8 хувьд хүрэв.	100
	3	Иргэн, ААН байгууллагыг өөрийн болон нийтийн эзэмшлийн талбайд мод сөөг тарих ажлыг зохион байгуулах	Жилд тарьсан модны тоо	Тоо	27000	27000	Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөн “Дундговио ногооруулъя” хөтөлбөр, “Бүх нийтээр мод тарих үндэсний өдөр”-ийн хүрээнд 298 аж ахуйн нэгж, байгууллагын 1610 иргэн 118527 мод, сөөгийг тарьж цэнэг усалгаа хийж, нийт модны тоо 401936-д хүрэв.	100
Үндсэн чиг үүргийн нэр:4 Газрын доройтлыг бууруулах, байгалийн баялгийг хамгаалах, нөхөн сэргээх								

Зорилт	1	Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн нийт газарт ногдох нөхөн сэргээсэн талбайн эзлэх хувь 2020 онд 8.3 байсныг 2024 онд 24.6 хувь болгоно.	Нөхөн сэргээсэн талбайн эзлэх хувь	Хувь	20.5	24.6	Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн нийт газар 613.9 га түүнд ногдох нөхөн сэргээгдсэн талбайн хэмжээ 2020 онд 51 га буюу 8.3 хувийг эзэлж байсан. 2024 оны 5 дугаар сарын байдлаар нийт 157.54 га-д буюу 29 хувьд хүрэв.	100
Арга хэмжээ	1	Уул уурхайн болон бусад үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн газарт техникийн нөхөн сэргээлтийг 80 га-р нэмэгдүүлэх	Техникийн нөхөн сэргээсэн талбайн хэмжээ	Га	139.6	159.6	Аймгийн 3 сумын нутаг дэвсгэрийн 5 байршилд уул уурхайн ашиглалт, хайгуулын үйл ажиллагаа явуулдаг 5 аж ахуйн нэгж ашиглалт, олборлолтын үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн 4.87 га, хайгуулын үйл ажиллагаанаас эвдэрсэн 0.09 га, эзэнгүй эвдэрч орхигдсон 4.9 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийж техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн хэмжээ 157.34 га-д хүрсэн.	100
	2	Уул уурхайн болон бусад үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн газарт биологийн нөхөн сэргээлтийг 20 га-р нэмэгдүүлэх	Биологийн нөхөн сэргээсэн талбайн хэмжээ	Га	16	21	2023 онд биологийн нөхөн сэргээлт 26.52 га-д хүрсэн ба 2024 онд Дэлгэрхангай суманд 0.2 га талбайд хийгдсэнээр нийт нөхөн сэргээлтийн хэмжээ 26.72 га-д хүрэв.	100
	3	Уул уурхайн төслийн байгаль орчныг хамгаалах, биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх	үр өгөөжийг нэмэгдүүлсэн төслийн тоо	Тоо	20	25	Уул уурхайн үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжүүдийн байгаль орчны өмнө хүлээх хариуцлага, үүргийг нэмэгдүүлэх	40

							зорилгоор үйл ажиллагаа явуулж буй 7 суманд 25 дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээг төлөвлөж, эвдэрч эзэнгүй орхигдсон 4.7 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт, 30.000 ширхэг суулгацыг хашаа хамгаалалт, усалгааны системийн хамт нийлүүлэх, 50.000 ширхэг мод тарих арга хэмжээ авч ажиллалаа. Нийт 3 ААНэгж байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хүрээнд дүйцүүлэн хамгааллын 3 төсөл хэрэгжүүлж, төслийн тоо 23 болов.	
	4	Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдийн үйл ажиллагаанд жилд 2-оос доошгүй удаа нутгийн захиргааны болон хууль хяналтын байгууллагуудын нэгдсэн шалгалт явуулж, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж тодорхой ажил зохион байгуулах	Нэгдсэн хяналт шалгалтын тоо	тоо	2	2	Нэгдсэн хяналт шалгалтыг 7, 10 дугаар сард хийгдэхээр төлөвлөж байна.	ХБ
***Үндсэн чиг үүргийн нэр: 5* Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн сүлжээг өргөжүүлэх**								

Зорилт	1	Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээ 2020 онд 27 хувь байсныг 2024 онд 33.8 хувьд хүргэнэ.	Нийт газар нутагт эзлэх хувь	хувь	33.1	33.8	Өлзийт сумын “Дэл уул, Цагаан цав-хорхойтын хөндий, Цагаан суварга” орчмын 336,490,8 га талбайг улсын тусгай хамгаалалтад авхуулахаар сум, аймгийн тогтоол гаргаж холбогдох газарт хүргүүлсэн. Говь-Угтаал сумын Шарангад, Номгон, Талт толгой орчмын газруудыг сумын тусгай хамгаалалттай газруудын тогтоолыг шинэчилж газар нутгийг өргөтгөн сумын ИТХурлаар холбогдох материалыг боловсруулан ажиллаж байна. Ингэснээр улс, орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээ 33.4 хувь болж нэмэгдэх боломжийг бүрдүүллээ.	70
Арга хэмжээ	1	Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлэх	Улсын тусгай хамгаалалттай нутгийн хувь	хувь	10.2	10.2	Өлзийт сумын “Дэл уул, Цагаан цав-хорхойтын хөндий, Цагаан суварга” орчмын 336,490,8 га талбайг улсын тусгай хамгаалалтад авхуулахаар сум, аймгийн тогтоол гаргаж холбогдох газарт хүргүүлсэн. Ингэснээр улсын тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг 10.2 хувь болж нэмэгдэх боломжийг бүрдүүллээ.	70

	2	Орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлэх	Орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хувь	хувь	22.9	23.6	Говь-Угтаал сумын Шарангад, Номгон, Талт толгой орчмын газруудыг сумын тусгай хамгаалалттай газруудын тогтоолыг шинэчилж газар нутгийг өргөтгөн сумын ИТХурлаар оруулахаар холбогдох материалыг боловсруулан ажиллаж байна. Ингэснээр орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээ аймгийн нийт газар нутгийн 23.2 хувиас 23.6 хувь болж нэмэгдэх боломжийг бүрдүүлж ажиллаж байна.	50
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 6 Биологийн олон янз байдлыг зохистой ашиглах, хамгаалах								
Зорилт	1	Биологийн олон янз байдлын нөөцийг хамгаалах, арга хэмжээний тоог нэмэгдүүлэх	Тухайн жилд зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	Тоо	31	37	Тусгай хамгаалалттай 8 газарт зэрлэг амьтан ажиглах камер байрлуулж, зэрлэг амьтдын хоол тэжээлийн байдал, хууль бус ан зэрэгт хяналт тавьж ажилласан. Монгол тарвага"-ыг хамгаалах, өсгөх үржүүлэх зорилгоор “Их газрын чулуу” БЦГазарт 50 тоо толгой тарвагыг нутагшуулах ажлыг “Эрдэнэс алт” ХХК холбогдох мэргэжлийн байгууллагатай гэрээ байгуулж нутагшуулсан. Нийт биологийн олон янз байдлыг хамгаалах чиглэлээр 39 удаагийн арга хэмжээ авч хэрэгжүүлсэн.	100

Арга хэмжээ	1	Зэрлэг амьтдын амьдрах орчин нөхцлийг сайжруулж, идэш тэжээлийн хомсдолоос үүссэн зүй бус хорогдлоос сэргийлж, биотехникийн арга хэмжээ авах	Биотехникийн арга хэмжээ	Тоо	28	34	Тус аймгийн улс, орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газарт байрлах 6 агнуурын бүсэд 329 боодол өвс, 9 тонн хужир, мараа тавьж зэрлэг амьтдад биотехникийн арга хэмжээ 37 удаа авсан.	100
	3	Аймгийн хэмжээнд биологийн олон янз байдлын тооллого, судалгааг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх	Судалгаа хийгдсэн эсэх	/Тийм-1, үгүй-0/	1	1	Улсын тусгай хамгаалалттай газруудын менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах ажлын хүрээнд тус газруудын амьтан, ургамлын судалгааг “Биологийн нөөцийг хамгаалах төв” ТББ мэргэжлийн байгууллагаар хувийн хэвшлийн 15.0 сая төгрөгийн хөрөнгөөр хийилгэхээр холбогдох гэрээг байгуулан, 3 удаагийн хэлэлцүүлэг зохион байгуулан ажиллаж байна.	70
	4	Байгалийн ашигт ургамлыг хамгаалж, тарималжуулах	Тухайн жилд хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо	Тоо	1	1	Ургамлын төрөлжсөн жишиг плантаци байгуулах зорилгоор Сум дундын ойн ангийн мод үржүүлгийн талбайд ашигт ургамлын жагсаалтад орсон Цулбуурт цахилдаг, Чихэр өвс зэрэг ургамлыг тарималжуулж, өсөлтийн өндөр 1,8-5,6 см ургуулав. Цаашид төрөлжсөн ховор, ашигт ургамлыг өргөжүүлэн таримжуулахаар төлөвлөн ажиллаж байна.	100
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 7 Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх								

Зорилт	1	Гадаад, дотоод жуулчдын тоог 40000-д хүргэнэ.	Тухайн жилийн жуулчдын тоо	тоо	31.0	40.0	Аймгийн байгалийн үзэсгэлэнт газруудын нэвтрэх цэг болон зочид буудал, жуулчны бааз, сувилал, гэр буудал, эвент арга хэмжээний нэгтгэсэн дүнгээр гадаад, дотоодын эхний 5 сарын байдлаар 4316 жуулчин ирсэн байна.	30
Арга хэмжээ	1	Аялал жуулчлалын гол бүс нутгийг түшиглэсэн аялал жуулчлалын төв, цогцолборыг төр, хувийн хэвшлийн түншлэл, гадаадын хөрөнгө оруулалтаар байгуулахыг бодлогоор дэмжиж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх	Жуулчин хүлээн авах хүчин чадал	Ор хоног	1150	1200	Арилжааны банкны эх үүсвэрээр аялал жуулчлалын чиглэлээр олгох 55 тэрбумын хөнгөлөлттэй зээлийн талаарх мэдээллийг аж ахуйн нэгжүүдэд мэдээлэл хүргүүлж, 4 аж ахуйн нэгж зээлийн хүсэлтээ илгээсэн. Хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар Бага газрын чулуунд 2 гэр буудал 20 ор хоног нэмэгдэж, аймгийн хэмжээнд ор хоногийн тоо 1188-д хүрсэн.	90
	2	Аялал жуулчлалын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуй нэгжүүдэд үйлчилгээний стандартыг хэрэгжүүлэх	Стандартын хэрэгжилтийн үнэлгээ	Хувь	88	90	Дэлгэрцогт сумын Бага газрын чулуунд байрладаг Төв тулгат чандмань ХХК-ийн Говийн хүрхрээ жуулчны бааз 88%-тай үнэлэгдсэн бусад жуулчны баазыг 9 сараас эхэлж тохирлын үнэлгээнд хамруулна.	70
	3	Жуулчдын голлон зорих газруудыг тохижуулж, эко ариун цэврийн байгууламж бүхий отоглох цэгүүдийг байгуулах	Байгуулагдсан отоглох цэгийн тоо	Тоо	4	5	Гурвансайхан сумын Их газрын чулуу, Өлзийт сумын Цагаан суварга байгалийн үзэсгэлэнт 2 газарт “Отоглох цэг” байгуулсан. Аймгийн хэмжээнд Цагаан суваргат 1,	80

							Их газрын чулуунд 2, Дэл ууланд 1, нийт 4 отоглох цэг байгуулагдсан.	
	4	Олон улсын үзэсгэлэнд оролцож, орон нутгаа сурталчлах	Тухайн жилд жуулчин хүлээн авахаар байгуулсан гэрээний тоо	Тоо	300	410	Олон улсын аялал жуулчлалын үзэсгэлэн 10 дугаар сард зохион байгуулагдана.	ХБ
	5	Цахим технологид суурилсан аялал жуулчлалын гадаад, дотоод сурталчилгааг өргөжүүлэх	Цахим үйлчилгээнд хамрагдсан ААНэгжийн тоо	Тоо	15	23	“Dundgovi” аялал жуулчлал, бизнес эрхлэлтийг дэмжсэн гар утасны апплекейшн, платформын мэдээ, мэдээллийг тогтмол шинэчилж байна. Цахим платформд 141 аж ахуйн нэгж, байгууллагын мэдээлэл орж, 349 иргэн гар утсандаа татаж суулгасан. Гар утасны хэрэглэгчдийн тоог нэмэгдүүлэх чиглэлээр сургалт, мэдээлэлд тогтмол оруулж сурталчилж байна. Он гарснаас хойш 145 хэрэглэгч шинээр нэмэгдсэн.	100
	6	Байгалийн үзэсгэлэнт газрыг түшиглэн уламжлалт, өв соёлын эвент арга хэмжээ зохион байгуулах	Тухайн жилд зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	Тоо	3	3	Сайхан-Овоо суманд Онгийн голын “Мөсний баяр” арга хэмжээ 1 дүгээр сарын 18-нд болж 3 төрлийн тэмцээн, уралдаан зохион байгуулж, 126 хүн үзэж сонирхсон.	30
	7	Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн жуулчин хүлээн авах малчин өрхийн нэгдсэн сүлжээг бий болгож дэмжлэг үзүүлэх	Хамрагдсан малчин өрхийн тоо	Тоо	30	40	Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн жуулчин хүлээн авах малчин өрхүүдийг чадавхжуулах сургалтыг 9 дүгээр сард хийхээр төлөвлөж байна.	ХБ
	Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 2. **Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалт**							
Үндсэн чиг үүргийн нэр:1. **Барилга, хот байгуулалтын бодлого хэрэгжүүлэх**								

Зорилт	1	2024 он гэхэд 15 сумыг хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөтэй болгоно.	Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөөгөөтэй болсон сумын тоо	Тоо	14	15	2024 оны аймгийн төсөвт Дэрэн сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах ажлын үлдэгдэл санхүүжилт 28.4 сая төгрөг батлагдсан бөгөөд гүйцэтгэгч Ланд Овнер ХХК-ийн ажлын удаашралаас хамаарч хойшлогдоод байна. Дэрэн сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг хүлээн авснаар Дундговь аймгийн 15 сум хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөтэй болох юм.	90
Арга хэмжээ	1	Сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний зургийн даалгаврыг боловсруулж, батлуулах	Зургийн даалгаврын тоо	Тоо	13	15	Энэ онд Дэрэн сумын хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах шатандаа явагдаж санхүүжилт батлагдсан.	ХБ
	2	Сумдын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэх	Тухайн жилд хөрөнгө нь шийдвэрлэгдсэн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний тоо	тоо	1	1	2024 оны аймгийн төсөвт Дэрэн сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах ажлын үлдэгдэл санхүүжилт 28.4 сая төгрөг батлагдсан.	100
Зорилт	2	Ус хангамж, ариутгах татуурга, барилга байгууламжийг 6 суманд бий болгох	Сумын тоо	тоо	8	9	Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2024 оны багцад тус аймгийн "Шинэ сум" төсөл буюу Луус сумын төвийн ус хангамж, ариутгах татуургын шугам сүлжээ, цэвэрлэх байгууламжийн угсралтын ажлын 1,525.0 тэрбум төгрөг батлагдсан бөгөөд барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэл 60 хувьтай үргэлжилж байна. манай аймгийн Өлзийт, Гурвансайхан, Сайхан-Овоо,	10

							Дэлгэрцогт, Эрдэнэдалай, Луус сумууд ус хангамж, ариутгах татуурга, шугам сүлжээнд холбогдож байна.	
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2 **Газрын харилцааны бодлого хэрэгжүүлэх**								
Зорилт	1	Газрын маргааны асуудал 71 байсныг 2024 онд 35 болгон бууруулна.	Шийдвэрлэсэн газрын маргааны бууралт	Тоо	44	35	Харъалах нутаг дэвсгэрийн хилийн цэсийн гадна олгогдсон газар эзэмших, ашиглах эрхтэй холбоотой газрын зөрчлийн судалгааг аймгийн хэмжээнд гарган өвөлжөө, хаваржааны газрыг харъалах сумдын газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгаж сумын ИТХ-аар батлуулан 2021-2024 онд нийт 94 газрыг сумдын Засаг даргын захирамжаар иргэдэд эзэмшүүлэн газрын зөрчил маргааныг шийдвэрлэсэн байна	100
Арга хэмжээ	1	Өвөлжөө, хаваржааны газрын маргаантай газрыг сумын тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгаж, шийдвэрлэх	Сумын газар зохион байгуулалтын тухайн жилийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан өвөлжөө хаваржааны тоо	Тоо	7	6	Гурвансайхан, Говь-Угтаал, Өлзийт, Дэрэн, Сайнцагаан сумдын 2024 оны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд 35 өвөлжөө, хаваржааны газрыг төлөвлөн батлуулсан	100
	2	Аймаг хоорондын хил дамнан олгогдсон өвөлжөө, хаваржааны газрын маргааныг шийдвэрлүүлэх арга хэмжээ авах	Тухайн жилд шийдвэрлэсэн маргааны тоо	Тоо	3	3	Төв аймгийн Баян-өндөр, Бүрэн, Өвөрхангай аймгийн Сант сумдад газрыг тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгаж маргааныг шийдвэрлэх тухай албан бичиг хүргүүлсэн.	100

	Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 3. **Аймгийн эдийн засаг, нийгмийн асуудлаар бие даан шийдвэр гаргах, сумдын үйл ажиллагааг зохицуулах, хууль тогтоомжийн биелэлтийг хангаж, хяналтыг хэрэгжүүлнэ.**							
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1. Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлын болон гадаад бодлогын үзэл баримтлалд нийцсэн, гадаад бодлогын нэгдмэл байдлыг баримтлан аймгийг гадаадад төлөөлөн, гадаад ажил арга хэмжээг оновчтой төлөвлөх, үр дүнтэй зохион байгуулна.								
Зорилт	1	Гадаад хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн, хөрөнгө оруулалт 500 сая төгрөг байсныг 2024 он гэхэд 20 дахин нэмэгдүүлнэ.	Хөрөнгө оруулалтын хэмжээ	Сая.төг	7,0000	10,000.0	2024 оны хагас жилийн байдлаар аймгийн хэмжээнд Японы олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага ЖАЙКА-ийн Үдийн хоолны үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх төсөл, Америкийн Нэгдсэн Улсын олон улсын хөгжлийн хөтөлбөрийн санхүүжилттэй Уур амьсгалын өөрчлөлтөд тэсвэртэй орон нутаг төсөл, БНСУ-ын "Экспорт, импорт" банкны Аймгийн төвийн "Дулааны станц барих төсөл", Нэгдсэн Үндэстний байгууллагын Хүүхдийн сангийн санхүүжилттэй гэр сургууль хөтөлбөр, Франц Улсын сайн дурын байгууллагын Ариун цэврийн байгууламжийн төсөл, БНСУ-ын "COVA" олон улсын байгууллагын Ундны цэвэр ус төсөл зэрэг нийт 10 гадаадын хөрөнгө оруулалттай төсөл хөтөлбөр хэрэгжин 301,982,900 төгрөгийн санхүүжилт хийгдэв.	100
	1	Гадаад хамтын ажиллагаатай муж, хот, олон улсын төслийн	Нэмэгдүүлсэн улс, орнуудын муж, хотын тоо	Тоо	5	6	Хагас жилийн байдлаар Бүгд Найрамдах Польш Улсын Любельске муж, Бүгд	90

Арга хэмжээ		байгууллагын тоог нэмэгдүүлэх					Найрамдах Киргиз Улсын Баткен муж, Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Жеолла-нам аймаг, Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Бие даах хөдөлмөрийн институт, нийт 4 улсын муж, хот, байгууллагатай шинээр харилцаа тогтоов. Мөн Оросын Холбооны Улсын Красноярск болон Эрхүү мужтай байгуулах гэрээний төслийг боловсруулан Гадаад харилцааны яаманд гэрээний төслийг хүргүүлэв. Нийт 2 улсын мужтай шинээр харилцаа тогтоож 2 мужтай харилцаа тогтоох шатанд арга хэмжээ хэрэгжүүлж байна.	
			Шинээр нэмэгдсэн олон улсын төслийн байгууллагын тоо	Тоо	10	11	Хагас жилийн байдлаар Японы Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага (ЖАЙКА)-ын зорилтот бүлгийн иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих замаар бие даан амьдрахад нь дэмжлэг үзүүлэх тогтолцоог бэхжүүлэх төсөл, Японы сангийн Хүүхэд эмэгтэйчүүдийн эсрэг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх төсөл, Адаацаг суманд бэлчээрийн менежментийг сайжруулах төсөл, Өлзийт суманд “Биологийн олон янз байдлыг	

							хамгаалах, уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох II, III төсөл” хэрэгжүүлэх төсөл, нийт 4 төсөл хөтөлбөр шинээр хэрэгжин орон нутгийн хэмжээнд 10 төсөл хөтөлбөр хэрэгжиж байна.	
	2	БНХАУ-ын Баяннуур, БНСУ-ын Гуянг хоттой байгуулсан санамж бичгийн хүрээнд хамтарсан ажил, арга хэмжээ зохион байгуулах	Тухайн жилд зохион байгуулах арга хэмжээний тоо	Тоо	2	2	Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Гуяан хотын Дахам төрийн бус байгууллагатай хамтран Политехникийн коллеж, Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдад зориулсан солонгос хэлний танхим байгуулсан.Баяннуур хоттой Уламжлалт анагаах ухааны хамтарсан үзлэг хийхээр бэлтгэл ажил хангаж байна.	70
	3	Төрийн албан хаагчдыг Гадаадад сургах, туршлага судлах арга хэмжээнд хамруулах	Тухайн жилд хамрагдсан албан хаагчдын тоо	Тоо	30	40	Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Хөх хот, Саньяа болон Гуанжоу хотод нийт 65 , Япон Улсад 8, Бүгд Найрамдах Солонгос Улсад 2, нийт 75 төрийн албан хаагчийг гадаадад туршлага судлах хөтөлбөрт хамруулав.	80
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2. Аймгийн хэмжээний нутгийн захиргааны байгууллагуудын хүний нөөцийн бодлогыг төлөвлөх, сургах, давтан сургах, мэргэшүүлэх, сонгон шалгаруулах, нийгмийн баталгааг хангах, төрийн албаны хууль, ёс зүйн хэм хэмжээг хэвшүүлэх								
Зорилт	1	Орон нутгийн төрийн албан хаагчдыг чадавхжуулах, дутагдалтай мэргэжлийн боловсон хүчний хангалтыг нэмэгдүүлнэ.	Тухайн байгууллагад 3-аас дээш жил ажиллаж байгаа ТАХ-ийн дундаж хувь	Хувь	65	66	Аймгийн хэмжээний 3270 төрийн албан хаагчийн 21255 буюу 65 хувь нь 3-аас дээш жил ажилласан төрийн албан хаагч байна.	98
			Дутагдалтай мэргэжлийн	Хувь	80	85	Хүний нөөцийг хөгжүүлэх хөтөлбөр”-ийн хүрээнд аймаг	82

			боловсон хүчний хангалтын хувь				орон нутгийг хөгжүүлэхэд зайлшгүй шаардлагатай өндөр чадамж бүхий боловсон хүчнийг салбар бүрд тасралтгүй бэлтгэж 2020 оны байдлаар 64.9 хувтай байгаа боловсон хүчний хангалтыг 2025 онд 85 хувьд хүргэх зорилт тавин ажиллаж байна. Зорилтын хүрээнд орон нутагт нэн шаардлагатай мэргэжлээр суралцаж буй 103 оюутныг гэрээгээр бэлтгэн 2024 оны байдлаар боловсон хүчний хангалт 78 хувьд хүргээд байна.	
Арга хэмжээ	1	Орон нутагт хэрэгцээтэй боловсон хүчнийг бэлтгэх	Гэрээ байгуулсан оюутны тоо	Тоо	40	45	2024 оны хагас жилийн байдлаар орон нутагт нэн шаардлагатай мэргэжлээр БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ны Хөх хотод докторт, МУ-ын ШУТИС, Олон улсын их сургуулиудад суралцаж байгаа 5 оюутантай гэрээ байгуулан сургалтын төлбөрийн 8.1 сая төгрөгийн тэтгэлэгт хамруулаад байна. 2024 оны 9 сард гэрээ байгуулах ажил хийгдэнэ.	50
	2	Төрийн албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангаж дэмжлэг үзүүлэх	Дэмжлэг авсан төрийн албан хаагчийн тоо	Тоо	150	200	2024 онд “Хүний нөөцийг хөгжүүлэх” дэд хөтөлбөрийн хүрээнд аймгийн ИТХ-аас 450,0 сая төгрөгийг батлуулан төрийн албан хаагчийг мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэх	70

							сургалт, зөвлөгөөн, гадаад туршлага судлах, орон нутагт дутагдалтай боловсон хүчин бэлтгэх, ажиллах орчин нөхцөлийг сайжруулах, нийгмийн баталгааг хангах чиглэлээр зохион байгуулан ажиллаж байна. 2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар 149.4 сая төгрөгийг төрийн албан хаагчийн нийгмийн баталгааны дэмжлэг үзүүлээд байна.	
	3	Төрийн албан хаагчдыг тогтмол сургалтад хамруулах	Сургалтад хамрагдсан албан хаагчдын тоо	Тоо	1800	1900	2024 оны хагас жилийн байдлаар Удирдлагын академийн Төрийн албанд анх томилогдсон албан хаагчийн богино болон дунд хугацааны сургалтад 10, төрийн албан хаагчийг мэргэшүүлэх давтан сургалтад 6, төрийн албаны ахлах түшмэлийн мэргэшүүлэх багц сургалтад 2, Эрхэлсэн түшмэлийн мэргэшүүлэх багц сургалтад 1, нийт 19 төрийн албан хаагчийг улсын төсвийн санхүүжилтээр хамруулаад байна. “Хүний нөөцийг хөгжүүлэх” дэд хөтөлбөрийн хүрээнд Гадаадын 5 улс оронд 23 төрийн албан хаагчийг туршлага судлах үйл ажиллагааны онгоцны зардал, томилолтын зардалд	70

							89.5 сая төгрөг, орон нутагт нэн шаардлагатай мэргэжлээр суралцаж байгаа 5 оюутанд 8.1 сая төгрөг, Засаглалын менежмент-Нутгийн хөгжил зөвлөгөөн, Багийн Засаг дарга нарыг чадавхжуулах сургалт, Залуучуудын хөгжлийн зөвлөлийг гишүүдийг чадваржуулах зэрэг төрийн албан хаагчийн чадавхыг бэхжүүлэх сургалт зөвлөгөөнд 39.3 нийт 58.0 сая төгрөгийг зарцуулж 492 төрийн албан хаагчийг хамруулсан байна. Засгийн газар болон салбарын яамнаас зохион байгуулсан салбар салбарын сургалтад 854 төрийн албан хаагчийг чадавхыг бэхжүүлэх сургалтад хамруулсан байна. Нийт 1346 төрийн албан хаагчийг сургалтад хамруулсан байна.	
Үндсэн чиг үүрэг: 3 Төрийн болон нутгийн захиргааны байгууллагуудын талаар төрөөс баримтлах бодлого, шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангах, Төрийн удирдлагын манлайллыг хэрэгжүүлэх, нутгийн захиргааны байгууллагын үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох								
Зорилт	1	Ил тод байдлын аймгийн үнэлгээний үзүүлэлтийг 2019 онд 75 хувьтай байгааг 2024 онд 87 хувьд хүргэнэ.	Ил тод байдлын үзүүлэлт	хувь	75	87	Нээлттэй мэдээллийн ил тод байдлын 2023 оны үнэлгээний нэгдсэн дүн гараагүй байгаа бөгөөд 2023 оны жилийн эцсийн shilen.gov.mn системийн үнэлгээгээр Дундговь аймаг 98,9 хувийн үнэлгээтэй	100

							байна. 2024 оноос эхлэн улирал тутам шилэн индексийн үнэлгээг ЦХХХЯамнаас хийх бөгөөд 1-р улирлын байдлаар 82,6 хувийн үнэлгээ аваад байна.	
	1	Агентлагуудын мэдээллийн ил тод байдалд хяналт тавих, зөвлөн туслах	Тухайн жилд зөвлөх үйлчилгээ үзүүлсэн тоо	Тоо	8	10	Shilen.gov.mn нэгдсэн системд нээлттэй мэдээллийн ил тод байдлын үнэлгээг хийж мэдээлдэг болсны дагуу агентлагуудын тухайн асуудал хариуцсан ажилтнуудад цахимаар өдөр тутам мэдээлэл зөвлөгөө өгч ажиллаж байна. 2024 оны шилэн индексийн 1,2-р улирлын үнэлгээгээр ГХБХБГ улсын хэмжээнд 97 хувиар тэргүүлж байгаа бол Статистикийн хэлтэс 96 хувийн үнэлгээгээр удаах байранд үнэлгдээд байна.	100
	2	Сумдын ЗДТГ-ын болон төрийн байгууллагуудын мэдээллийн ил тод байдалд хяналт тавих, зөвлөн туслах	Тухайн жилд зөвлөх үйлчилгээ үзүүлсэн тоо	Тоо	4	4	Shilen.gov.mn нэгдсэн системд нээлттэй мэдээллийн ил тод байдлын мэдээллийг хэрхэн оруулах, тайлагнах заавар зөвлөмжийг сум, байгууллагуудад өдөр бүр цахимаар өгч байна. Одоогоор 4 сумын мэдээлэл үнэлгээ хийгдэж байгаа ба Цагаандэлгэр сум 76,7 хувьтай үнэлэгдсэн байна.	100
	***Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 4* Нутаг дэвсгэр, хүн амын аюулгүй байдал**							
	***Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1.* Батлан хамгаалах хууль тогтоомж, бодлогыг орон нутагт хэрэгжүүлэх, сурталчлах**							

Зорилт	1	Батлан хамгаалах хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг 85 хувьд хүргэнэ.	Хэрэгжилтийн хувь	Хувь	80	85	Батлан хамгаалахын хууль, тогтоомж, тушаал, шийдвэр, албан даалгаврын хэрэгжилтийг ханган 10 үйл ажиллагаа явуулж, Батлан хамгаалах бодлого, зорилт, Зэвсэгт хүчний үйл ажиллагааг аймгийн иргэд, хөдөлмөрчид, цэргийн насны залуучуудад сурталчлах үйл ажиллагааг аймгийн төвд болон сумдад нийт 5 удаагийн сургалт, сурталчилгаа, гурван уралдаан тэмцээнийг зохион байгуулж хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг 85 хувьд хүргэсэн.	100
Арга хэмжээ	1	Цэргийн тоо бүртгэл, цэрэг татлагын үйл ажиллагааг зохион байгуулах	Хяналтын тооны биелэлтийн хувь	хувь	96	98	Дундговь аймгийн 2024 оны цэргийн бүртгэлийг 2024 оны 01 дүгээр сарын 03-31-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан. Аймгийн 18-60 насны цэргийн үүрэгтний хамрагдалт 76,6%-тай бүртгэлд хамрагдаж 12 төрлийн мэдээ, судалгаа, дүн шинжилгээг хугацаанд нь хүргүүлсэн. 2024 оны нэгдүгээр ээлжийн цэрэг татлагын урьдчилсан үзлэгийг 04 дугаар сарын 22-28-ны өдрүүдэд Дэрэн, Цагаандэлгэр, Говь-Угтаал, Өндөршил, Гурвансайхан, Өлзийт, Сайнцагаан сумдад, нэгдсэн үзлэгийг 05 дугаар сарын 01, 02-ны өдрүүдэд	100

							Сайнцагаан суманд зохион байгуулж ЗХЖШ-аас ирүүлсэн хяналтын тоог биелүүлсэн.	
	2	Бүх шатны Засаг дарга, Тамгын газрын дарга, дайчилгааны бэлтгэл нөөцийн бүрэлдэхүүн, орон нутгийн цэрэг, хамгаалалтын нэгжийн цэргийн сургалт зохион байгуулах	Хамрагдалтын хувь	Хувь	84	85	Аймгийн ИТХ, ЗДТГ хамтран 2024 оны 03 дугаар сарын 22, 23-ны өдөр Говь танхимд 61 багийн Засаг дарга нарыг хамруулан тус сургалтыг зохион байгуулсан. Сумдын ЗДТГ-ын дарга нарын Цэргийн бэлтгэл сургалт 9 дүгээр сард товлогдсон. Цэргийн штабын сургалтын нэгдсэн төлөвлөгөөний дагуу орон нутгийн цэрэг, хамгаалалтын нэгжийн хээрийн дадлага, сургалтыг Эрдэнэдалай сумд 9 сард явуулахаар төлөвлөсөн.	50
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2 **. Гамшгаас хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг удирдан, зохион байгуулах**								
Зорилт	1	Гамшигтай тэмцэх бэлтгэл бэлэн байдал 2020 онд 60 хувьтай байсныг 2024 онд 73 хувьд хүргэнэ.	Гамшгийн эрсдэлийн бэлэн байдлын хувь	хувь	70	73	Монгол Улсын шадар сайдын баталсан гамшгаас хамгаалах болон галын аюулгүй байдлыг хангуулах хяналт шалгалтын удирдамж, аймгийн Засаг даргын баталсан 2024 онд гамшгаас ангиллын сургалт зохион байгуулах нэгдсэн төлөвлөгөө, хуваарь, гамшгаас хамгаалах сургууль, үзлэг зохион байгуулах захирамжийн дагуу хяналт шалгалт, сургалт, сургууль, үзлэгийг зохион	100

							байгуулж ажилласнаар аймгийн хэмжээнд гамшигтай тэмцэх бэлтгэл, бэлэн байдал 72,3 хувьтай хангагдсан.	
Арга хэмжээ	1	Гамшгаас хамгаалах ангиллын сургалтыг орон нутгийн нийт хүн амын 30 хувийг хамруулах	Сургалтад хамрагдсан хүн амын эзлэх хувь	Хувь	25	30	Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн дагуу орон нутгийн хүн амд гамшгаас хамгаалах тухай мэдлэг олгох, болзошгүй гамшгаас урьдчилан сэргийлэх мэдлэг ойлголтыг дээшлүүлэх зорилгоор гамшгаас хамгаалах ангиллын сургалтын төлөвлөгөөг аймгийн Засаг даргаар батлуулан, 2021-2024 оны хагас жилийн байдлаар 1430 удаагийн сургалтад иргэдийг 31729 буюу 67.5 хувийг хамруулан зохион байгуулсан.	100
	2	Гамшигтай тэмцэх чадавхыг нэмэгдүүлж, жил бүр 6-аас доошгүй суманд дадлага сургууль үзлэг зохион байгуулах	Дадлага, сургууль зохион байгуулагдсан тоо	тоо	6	6	Цагаандэлгэр, Дэрэн суманд зохион байгуулах гамшгаас хамгаалах иж бүрэн сургууль, Дэлгэрхангай, Сайнцагаан суманд зохион байгуулах команд штабын сургуулийг цаг үеийн нөхцөл байдалтай холбогдуулан 2024 оны 03 дугаар улиралд зохион байгуулахаар төлөвлөсөн бөгөөд гамшгаас хамгаалах сургууль үзлэг зохион байгуулах аймгийн Засаг даргын захирамж, сургуулийн удирдамж, бодлого,	70

							хөтөлбөрийг боловсруулж Гурвансайхан суманд гамшгаас хамгаалах команд штабын сургуулийг 2024 оны 05 дугаар сарын 13-14-ний өдрүүдэд, гамшгаас хамгаалах бэлэн байдлын үзлэгийг Луус, Хулд, Адаацаг, Өндөршил сумдад 2024 оны 05 дугаар сарын 08-12-ний өдрүүдэд зохион байгуулж, тус сумдын гамшгаас хамгаалах бэлтгэл, бэлэн байдлыг хангуулж ажилласан.	
	3	Гамшигтай тэмцэхэд шаардлагатай тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлэх	Тоног төхөөрөмжийн хангалт	Хувь	74	80	Шуурхай удирдлага зарлан мэдээллийн төвд богино долгионы суурин радио станц 1, хэт богино долгионы суурин радио станц 1 байрлуулж, холбооны бэлэн байдлын хайрцагт сансрын иридиум утас 1, үүргэвчийн радио станц 1, гар станц 7, GPS 1, бэлэн байдлын ланд-80 загварын автомашинд хөдөлгөөнт старлинк төхөөрөмжүүдийг байрлуулан дуудлагаар ажиллах үед ашиглах техник хэрэгслүүдийг бэлтгэж бэлэн байдлыг хангаж, тоног төхөөрөмжийн хангалтыг 78 хувь болгосон	100
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 3 **Мэргэжлийн хяналтыг орон нутагт хэрэгжүүлэх**								

Зорилт	1	Бага дунд эрсдэлтэй иргэн аж ахуй байгууллагын тоо 2020 онд 2774 байсныг 2024 онд 2949 болгож нэмэгдүүлнэ.	Тухайн жилд бага эрсдэлтэй үнэлэгдсэн иргэн, ААНБ-ын тоо	Тоо	1160	1170	Үнэлгээг 4 дүгээр улиралд тооцно	ХБ
			Тухайн жилд дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн иргэн, ААНБ-ын тоо	Тоо	1749	1779	21 объектод төлөвлөгөөт хяналт шалгалтыг хийж 193 дутагдлыг илрүүлж улсын байцаагчийн албан шаардлагыг хүргүүлсэн.	
Арга хэмжээ	1	Иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах, чанартай бүтээгдэхүүн үйлчилгээ хэрэглэх нөхцөлийг бүрдүүлэх замаар хуулийн хэрэгжилтийг хангуулж албан шаардлагын хэрэгжилтийн хувийг нэмэгдүүлэх	Тухайн жилд иргэн, ААНБ-дад өгсөн албан шаардлагын хэрэгжилтийн дундаж хувь	Хувь	70	74	Төлөвлөгөөт болон урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтаар илэрсэн зөрчил дутагдлыг ариглуулахаар 31 заалт бүхий 6 албан шаардлагаар 2 ААНэгж, 4 албан хаагчдад хугацаатай үүрэг өгч ажилласан. Гүйцэтгэлийн хяналт шалгалтаар албан шаардлагын хэрэгжилт 76,5%-тай байна.	100
	2	Их, дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн иргэн, ААНБ-ыг төлөвлөгөөт шалгалтад хамруулах	Тухайн жилд шалгалтад хамрагдах иргэн, аж ахуй нэгжийн тоо	Тоо	350	360	Хүнсний худалдааны 12, хоол үйлдвэрлэлийн 7 газар, 3 хүнсний үйлдвэр, нийт 21 объектод төлөвлөгөөт хяналт шалгалт хийсэн. Шалгалтаар нийт 193 дутагдал илрүүлж, 15% буюу 29 дутагдлыг тухайн газар дээр нь арилгуулсан. Бусад илэрсэн дутагдлыг арилгуулахаар 164 заалттай улсын байцаагчийн 21 албан шаардлага өгч ажилласан. Хяналт шалгалтаар дотоод хяналт шалгалт хэрэгжүүлж	30

							ажиллаагүй, улсын байцаагчийн албан шаардлага биелүүлж ажиллаагүй 1 иргэн, 1 аж ахуй нэгжид Зөрчлийн тухай хуулийн дагуу 600000 төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ авч ажилласан.	
	3	Иргэн, ААНБ-дад салбарын сургалтыг зохион байгуулж мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах	Тухайн жилд сургалтад хамрагдсан иргэний тоо	Тоо	560	600	2024 онд салбарын сургалт зохион байгуулахаар төлөвлөгдсөн. Одоогоор 1 сумын 100 малчинд “Улсын хэмжээнд баталгаажсан үүлдэр омгийн мал, түүнийг сайжруулагчаар ашиглах, малчны эрх үүрэг, хариуцлага” сэдвийн хүрээнд малчдын зөвлөгөөнөөр салбарын сургалтыг явуулж мэргэжил арга зүйн мэдээ мэдээллээр хангаад байна. Худалдаа үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгжийн удирдлага, ажилчдад “Хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний сав баглаа боодол, шошгод агуулагдах мэдээлэл”, “Хүнсний бүтээгдэхүүний тээвэрлэлт, хадгалалт”, “Хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний ул мөрийг мөрдөн тогтоох, бүртгэл хөтлөх”, "Түргэн гэмтэж, муудах эмзэг бүтээгдэхүүний хадгалалтын горим" зэрэг сэдвүүдээр байгууллагын сургалтыг зохион байгуулж,	50

							зориулалтын бус газарт, хүнсний бүтээгдэхүүнийг гар дээрээс худалдан борлуулахгүй байх талаар зөвлөгөө өгч, нийт 234 хүнийг хамруулсан. Сэрэмжлүүлэг 9, зөвлөмж 25-г өгч , Фейсбүүк, веб сайтад 29 удаа мэдээлэл, зөвлөмжийг байршуулсан.	
	4	Болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, зөрчил, дутагдал, хууль бус үйл ажиллагааг таслан зогсоох зорилгоор урьдчилан сэргийлэх шалгалт хийх	Тухайн жилд хийх урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний тоо	Тоо	30	30	Байгууллагын даргаас өгсөн үүргээр салбарын хяналтын газраас ирүүлсэн 2024 оны 01 сарын 26-ны өдрийн 08-00-05/04 тоот удирдамжаар мэрэгчдийн талхагдлаас бэлчээрийг хамгаалах, урьдчилан сэргийлэхэд микробиологийн аргаар үлийн цагаан оготнотой тэмцэх ажил зохион байгуулсан 8 сумын үйл ажиллагаанд явцын хяналт тавьж 9 төрлийн зөрчил дутагдал илрүүлж 4 сумын ажлын хэсгийн ахлагчид 9 заалт бүхий хугацаатай албан шаардлагаар үүрэг өгч зөрчлийг 100% арилгуулан, биелэлтийг хангуулж ажиллан хяналт шалгалтын дүн танилцуулгыг холбогдох дээд газарт хугацаанд хүргүүллээ. Цагаан сарын урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтад давхардсан тоогоор нийт 69 объект	100

							хамрагдаж худалдаа 55, хоол үйлдвэрлэл 10, гурилан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл эрхлэгч 3, мах, махан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл эрхлэгч 1, 60 аж ахуй нэгж, 9 иргэний хүнсний худалдаа, хоол үйлдвэрлэл, хүнсний үйлдвэрүүдийг хамруулсан байна. Хяналт шалгалтын явцад 137 зөрчлийг илрүүлэн 124 буюу 90,5%-ийг арилгуулан ажилласан. Хадгалах болон хэрэглэж дуусах хугацаа хэтэрсэн 1 төрлийн 5 ширхэг 29000 төгрөгийн зөөхийг газар дээр нь устгуулж ажилласан. Өмнөх шалгалттай харьцуулахад хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний хадгалалтын горим, нөхцөл шаардлагыг мөрдөөгүй дутагдал 20%-иар буурсан, хүнсний бүтээгдэхүүний гарал үүсэл тодорхойгүй, чанар аюулгүй байдлын баталгаажилт хангалтгүй дутагдал 18,8%-иар нэмэгдсэн, хяналтын байгууллагад мэдээллээ бүртгүүлээгүй дутагдал 27,7% нэмэгдсэн, хадгалалтын хугацаа дууссан болон хэрэглэх хугацаа хэтэрсэн хүнсний бүтээгдэхүүн худалдсан	

							дутагдал 15,5%-иар буурсан байна. Зөрчил арилалтын хувь 95,2% байна.	
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 4 **Хууль ёс, нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдлыг хангах, иргэдийн эрх, эрх чөлөөг хамгаалах**								
Зорилт	1	Гэмт хэрэг 2019 онд 211 бүртгэгдсэн байсныг 2024 онд 190 болгон бууруулна.	Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо	Тоо	196	190	Энэ оны эхний 5 сарын байдлаар 115 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 0,8 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.	100
	2	Зам тээврийн осол, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх үр нөлөөтэй нэгдсэн болон хэсэгчилсэн арга хэмжээг үе шаттай зохион байгуулах	Зам тээврийн ослын бууралт	Тоо	27	25	Согтууруулах ундааны зүйл хэрэглэсэн үедээ тээврийн хэрэгсэл жолоодох зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр нэгдсэн хяналт шалгалтыг 6 удаа зохион байгуулж, согтуурсан үедээ тээврийн хэрэгсэл жолоодсон 122, эрхгүй үедээ тээврийн хэрэгсэл жолоодсон 68 иргэнд торгууль оногдуулж, гарч болзошгүй зам тээврийн ослоос урьдчилан сэргийлж, хяналт шалгалтыг оновчтой зохион байгуулан ажилласан. Зам тээврийн осол, хэргийг бууруулах чиглэлээр "Мотоцикл ба хамгаалах малгай", "Мэдэгдэл шаардлага "сэдэвт 2 арга хэмжээг зохион байгуулж, урьдчилан сэргийлэх сургалт мэдээлэл, 16 удаа зохион байгуулж, давхардсан тоогоор 860 хүнийг хамруулж, цагдаагийн газрын фейсбүүк	100

							хуудаст постер 8, сэрэмжлүүлэг мэдээлэл 12-г байршуулж, давхардсан тоогоор 28.537 хандалт авсан байна. Энэ оны эхний 4 сарын байдлаар 4 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 3 нэгжээр буюу 42.8 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.	
	3	Гудамж талбай, сумын төвүүдэд дэвшилтэт технологи бүхий камержуулалтын системийг нэвтрүүлэх	Гудамж, талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн бууралт	Тоо	24	22	Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын энэ оны 05 дугаар сарын 10-ны өдрийн 26 дугаар тогтоолоор Мандалговь хотын төвд теле хяналтын камер нэвтрүүлэхэд шаардагдах нийт төсөвт өртөг 1.878.148.046 төгрөгийн хөрөнгийг 2024 оны төсөвт бүрэн санхүүжүүлэхээр тодотголоор баталсан. Аймгийн Худалдан авах ажиллагааны газраас 20240101016 дугаартай тендерийг энэ оны 05 дугаар сарын 07-ны өдрөөс 05 дугаар сарын 28-ны хугацаанд зарлаж, шалгаруулалт явагдан тендерийг нээж оролцсон 3 аж ахуй нэгжийг үнэлэх ажиллагаа явагдаж байна.	70
			Камержуулалд хийгдсэн сумын тоо	тоо	12	15	Энэ онд Дэлгэрцогт сум 10,0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар 16 ш камер, Баянжаргалан сум 10,6 сая	

							төгрөгөөр төсөвт байгууллагуудын камерыг шинэчилснээр 15 сум камержсан. Энэ оны эхний 5 сарын байдлаар 8 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2 нэгжээр буюу 33,3 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.	
	4	Мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх ажлыг үе шаттай зохион байгуулах	Мал хулгайлах гэмт хэргийн бууралт	Тоо	24	22	Энэ оны 05 дугаар сарын 10, 25-ны өдрүүдэд тус аймгийн Дэлгэрцогт, Сайнцагаан сумдын “Малчдын зөвлөгөөн” зохион байгуулагдах үеэр нийт 350 малчдад Мал хулгайлах гэмт хэргийн нөхцөл байдал, урьдчилан сэргийлэх, хамтран ажиллах талаар 2 удаагийн сургалтын зохион байгуулсан. Зөвлөгөөний үер Дэлгэрцогт сумын 1-р баг Баянбулаг, Сайнцагаан сумын 2-р баг Тэвш багуудад малчдын 2 бүлгийг шинээр зохион байгуулсан. Энэ оны эхний 5 сарын байдлаар мал хулгайлах гэмт хэрэг 1 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1 нэгжээр буюу 50 хувиар буурсан үзүүлэлттэй ба энэ төрлийн гэмт хэргийн илрүүлэлт 100 хувьтай байна.	100
Зорилт	2	Төрийн байгууллагуудын Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн стандартын	Стандартын хэрэгжилтийн хувь	Хувь	89	90	Нийт 30 сум, байгууллагын 60 гаруй төрийн албан хаагч болон архив бичиг хариуцсан	100

		хэрэгжилт 2019 онд 86.9 хувьтай байсныг 2024 онд 90 хувьд хүргэнэ.					ажилтан нарт архив, албан хэрэг хөтлөлтийн эрх зүйн актуудаар сургалт зохион байгууллаа.	
Арга хэмжээ	1	Сум, байгууллагын архив, албан хэрэг хөтлөлт хариуцсан албан хаагчдыг мэргэжлийн сургалтад үе шаттай хамруулах	Тухайн жилд хамрагдсан албан хаагчдын тоо	Тоо	25	30	Архивын ерөнхий газраас зохион байгуулж буй анхан болон мэргэшүүлэх шатны сургалтад хуваарийн дагуу сум, байгууллагын нийт 4 албан хаагч хамрагдсан.	70
	2	Сум, байгууллагыг архив, албан хэрэг хөтлөлтийн чиглэлээр арга зүйгээр хангах	Тухайн жилд арга зүйгээр хангагдсан сум, байгууллагын тоо	тоо	15	15	Аймгийн орон нутгийг судлах Музей, Сайнцагаан сумын 2 дугаар цэцэрлэгт очиж арга зүйн заавар зөвлөмж өгч ажилласан. Сум, байгууллагын архив бичиг хэргийн ажилтан нарыг өдөр тутмын арга зүйгээр ханган ажилласан.	100
	3	Сум, байгууллагууд архивд зориулалтын нягтруулсан шүүгээ болон тавиуртай болгох	Нягтруулсан шүүгээ, тавиуртай болсон сум, байгууллагын тоо	тоо	35	38	Архивын баримтын хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах зорилгоор нийт 32 сум, байгууллага зориулалтын нягтруулсан шүүгээ болон төмөр тавиуртай болсон.	70
Зорилт	3	Төрийн архивын 1970-2000 оны баримтыг цахим хэлбэрт шилжүүлнэ.	Цахим хэлбэрт шилжүүлсэн баримтын эзлэх хувь	хувь	80	100	Нийт баримтаас 12 хөмрөг үүсгэгч байгууллагын 794 хадгаламжийн нэгжийн баримтыг цахим хэлбэрт шинжлүүлсэн.	70
Арга хэмжээ	1	Төрийн архивын удирдлагын 1960-1980 оны баримтын 95 хувийг цахим хэлбэрт шилжүүлэх	Цахим хэлбэрт шилжүүлсэн хувь	Хувь	93	95	Төрийн архивд хадгалагдаж байгаа 1960-1980 оны удирдлагын баримтыг 90 хувь цахимд шилжүүлж, иргэдэд лавлагаа баримтыг цахимаас гарган үйлчилж цаасан	100

							баримтыг байнгын ашиглалтаас гарган хамгаалалтад авсан.	
	2	Төрийн архивыг зориулалтын нягтруулсан шүүгээ болон шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангах	Нягтруулсан шүүгээний тоо	тоо	63	66	Энэ онд 2 ш нягтруулсан шүүгээгээр Төрийн архивыг хангахаар төлөвлөсөн ба 4 дүгээр улиралд хөрөнгийг нь шийдвэрлэж нийлүүлнэ.	ХБ
			Тоног төхөөрөмжийн хангалт	хувь	90	100	Архивын тасгийн ажилчдыг ажиллах нөхцөл боломжоор хангах үүднээс хурдны сканер, суурин компьютер, баримт зөөх тэргэнцэр, А3-ийн олон үйлдэлт канон зэрэг нийт 11,790,000 сая төгрөгийн техник тоног төхөөрөмжөөр хангасан.	100
	3	Төрийн архивын орон тоог нэмэгдүүлэх	Нэмэгдсэн ажилтны тоо	тоо	1	2	Баримт бичгийн цахимжуулалтын ажлыг эрчимжүүлэх зорилгоор Төрийн архивын цахимжуулалтын ажилтныг нэмэхээр төлөвлөсөн боловч хөрөнгийн асуудлаас шалтгаалан шийдвэрлэгдээгүй.	0
	Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 5 **Нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөлт, төсөв санхүү, статистик**							
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1 **Бодлогын баримт бичгийг оновчтой төлөвлөж, хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх**								
Зорилт	1	Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн дундаж хувь 81.7 хувь байсныг 2024 онд 86 хувьд хүргэнэ.	Хэрэгжилтийн дундаж хувь	Хувь	85	86	Хууль тогтоомж тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийг сар бүр, Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт, аймгийн Засаг даргаас батлан гарсан захирамжийн 1 дүгээр улирлын хэрэгжилт 88.5%-тай, АЗДҮАХ 2024 оны эхний	100

							хагас жилийн хэрэгжилт, Аймгийн ИТХ-аас Засаг даргад үүрэг болгосон тогтоолын хэрэгжилт 91%-тай нийт 5 бодлогын баримт бичгийг хуваарийн дагуу авч нэгтгэн ХШҮ хийлгэсэн.	
Арга хэмжээ	1	Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх	Хяналт шинжилгээ хийсэн тоо	Тоо	4	4	Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтэд 6 удаа хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийлгэсэн.	100
	2	Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх	Хяналт шинжилгээ хийсэн тоо	Тоо	4	4	Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд 6 удаа хяналт шинжилгээ үнэлгээг хийлгэсэн.	100
	3	Аймгийн хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний биелэлтэд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх	Хяналт шинжилгээ хийсэн тоо	Тоо	2	2	Аймгийн хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний биелэлтэд хагас жилийн байдлаар ХШҮ хийсэн.	70
	4	Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх	Хяналт шинжилгээ хийсэн тоо	Тоо	3	3	Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2024 оны төлөвлөгөөний хагас жилийн хэрэгжилтэд ХШҮ хийлгэсэн.	70
	5	Эдийн Засаг нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлтийн үнэлгээний үзүүлэлтэд явцын хяналт шинжилгээ хийх	Хяналт шинжилгээ хийсэн тоо	Тоо	2	2	Эдийн Засаг нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлтэд хагас жилийн байдлаар ХШҮ хийсэн.	70
	6	Сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд явцын хяналт шинжилгээ хийх	Хяналт шинжилгээ хийсэн тоо	Тоо	2	2	8 дугаар сард ХШҮ хийгдэнэ.	ХБ
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2 **Нутаг дэвсгэртээ татварын бодлогыг хэрэгжүүлэх**								
Зорилт	1	Татварын бааз суурийг нэмэгдүүлж, татварын	Цахимжуулалтын дундаж хувь	Хувь	100	100	Татвар төлөх үйлчилгээг ebarimt.mn, etax.mta.mn,	100

		тайлагналт, хураалтын үйл ажиллагааны цахимжуулалт 93.9 хувь байсныг 100 хувьд хүргэнэ.					itax.mta.mn, e-mongolia.mn, gerege.mn, smartcar.mn, ebarimt зэргийг ашиглан цахимаар авах боломжтой. Татвар хураалтын үйл ажиллагаа нь нийт татвар төлөлтийн 100 хувь цахимаар хийгдэж байна. Эхний 5 сарын байдлаар НӨАТ-ын буцаан олголтоор 152 татвар төлөгч 2019,5 мянган төгрөг, цахимаар 30464 татвар төлөгч 12482041,8 мянган төгрөг төлсөн байна.	
			Татварын бааз суурийг нэмэгдүүлсэн хувь	хувь	6	8	2024 оны эхний 5 сарын байдлаар давхардсан тоогоор татварын төрлийн бүртгэлд шинээр 658 иргэн, хуулийн этгээд 146 нийт 804 төрөл нэмэгдэж төрлийн бүртгэлээрээ мөн оны өмнөх үеийнхээс 2,5 хувь нэмж бүртгэгдэж зорилтот түвшнийг хангасан байна.	
Арга хэмжээ	1	Улс, орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг жил бүр 100 хувь биелүүлэх	Төсвийн орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийн хувь	Хувь	100	100	2024 оны эхний 5 сарын байдлаар төсвийн орлого 8249637.9 мянган төгрөгийн төлөвлөгөөтэйгөөс 12482041.8 мянган төгрөг төвлөрүүлж 151 хувийн гүйцэтгэлтэй ажиллалаа. Улсын төсвийн орлого 1663260.9 мянган төгрөгийн төлөвлөгөө биелүүлэхээс 2428201.9 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж 146 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.	100

							2. Аймгийн төсвийн орлого 487360.0 мянган төгрөгийн төлөвлөгөө биелүүлэхээс 3125531.8 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж 641 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. 3. Сумын төсвийн орлого 6099017.0 мянган төгрөгийн төлөвлөгөө биелүүлэхээс 6928308.1 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж 114 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.	
	2	Татварын тайлан буюу цахимаар ирүүлбэл зохих тайлангийн хувийг нэмэгдүүлэх	Цахимаар ирүүлсэн тайлангийн хувь	Хувь	91	95	Татварын тайланг 100 хувь цахимаар хүлээн авч байна. Үүнээс: 1.Цалин хөдөлмөрийн хөлс түүнтэй адилтгах орлогын албан татварын 1123 тайлан хүлээн авахаас 1022 тайлан хүлээн авч 91 хувь, 2. Суутгагчийн хувь хүнд олгосон орлогоос суутгасан албан татварын 321 тайлан хүлээн авахаас 294 тайлан хүлээн авч 92 хувь 3. Мөнгөн хадгаламжийн хүүгийн орлогын албан татварын 16 тайлан хүлээн авахаас 15 тайлан хүлээн авч 94 хувь 4. Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар суутган төлөгчийн албан татварын 1572 тайлан хүлээн авахаас 1571 тайлан хүлээн авч 94 хувь, 5.Дотоодын архины онцгой албан татварын 5 тайлан	100

							хүлээн авахаас 5 тайлан хүлээн авч 100 хувь 6. Ашигт малтмал нөөц ашигласны төлбөрийн 52 тайлан хүлээн авахаас 49 тайлан хүлээн авч 94 хувь, 7. Агаарын бохирдлын төлбөрийн 2 тайлан хүлээн авахаас 2 тайланг хүлээн авч 100 хувь, 8. Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн 21 тайлан хүлээн авахаас 19 тайлан хүлээн авч 90 хувь хүлээн авсан байна. Нийт 3112 тайлан хүлээн авахаас 2977 тайлан хүлээн авч 96 хувийн гүйцэтгэлтэй ажилласан.	
	3	Татвар төлөгчийн төрлийн тоог нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Татвар төлөгчийн төрлийн тоо	тоо	46115	46985	2024 оны эхний 5 сарын байдлаар давхардсан тоогоор татварын төрлийн бүртгэлд 658 иргэн, хуулийн этгээд 146 нийт 804 төрөл нэмэгдэж өссөн дүнгээр 46919 төрөл бүртгэгдэж зорилтот түвшин хангасан байна.	100
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 3 **Орон нутгийн төсвийн бодлогыг хэрэгжүүлэх**								

Зорилт	1	Төсвийн төлөвлөлт, хэрэгжилтийг нэгдсэн удирдлагаар хангаж төсвийн ил тод байдал, сахилга батыг сайжруулна.	Шилэн дансны хэрэгжилтийн дундаж хувь	хувь	96	97	2024 оны эхний 4 сарын Шилэн дансны системээр төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа байгууллага, ОНӨҮГ-ийн 147 байгууллага тогтоосон хугацаанд байршуулах нийт 8152 мэдээллээс 95.5 хувь буюу 7760 мэдээллийг хугацаанд нь, 3.3 хувь буюу 270 мэдээллийг хугацаа хожимдуулан цахим сүлжээнд байршуулан, 1.5 хувь буюу 122 мэдээллийг байршуулаагүй нийт мэдээлэх мэдээний гүйцэтгэл 97.5 хувьтай хэрэгжсэн байна.	100
			Зөрчилгүй дүгнэлтийн тоо	100	105	125	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нэгтгэсэн 2023 оны санхүүгийн тайланг хуулийн хугацаанд аудитад оруулж Хязгаарлалттай дүгнэлт авсан. Орон нутгийн 119 сан, байгууллагын санхүүгийн тайлан аудитад хамруулж үүнээс түүвэрт 79, дүгнэлттэй 40 байгууллага хамрагдаж 3 байгууллага хязгаарлалттай, 1 байгууллага сөрөг дүгнэгдэж зөрчилгүй дүгнэлттэй байгууллагын эзлэх хувь 90,0 байна.	
	1	Төсвийн төлөвлөлт, хэрэгжилтийг зохион байгуулж төрийн сангийн	Цахимжуулсан сумдын тоо	тоо	0	15	Төрийн сангийн удирдлагын цахим системийг 15 сум, агентлагийн нийт 136	100

Арга хэмжээ		төлбөр тооцоог үе шаттайгаар цахимжуулах					байгууллагад нэвтрүүлэхээс 169 байгууллагад нэвтрүүлж төлбөр тооцоог 100 хувь цахимаар гүйцэтгэж байна	
	2	Эрсдэлд суурилсан дотоод аудитын төлөвлөгөөний дагуу орон нутгийн төсөв, санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалтыг зохион байгуулж, төсвийн үр ашиг, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах.	Эрсдэлтэй байгууллагын бууралт	Тоо	89	70	Эхний 5 сарын байдлаар 5 байгууллага, нэгж шалгагдсан ба 2 байгууллага их эрсдэлтэй үнэлэгдэж 3 байгууллага бага эрсдэлтэй гарсан байна.	100
			Зөвлөмжийн хэрэгжилтийн хувь	хувь	85	90	2024 оны эхийн 5 сард 5 байгууллагад санхүүгийн хяналт шалгалт хийгдэж 29 зөвлөмж өгөгдсөн ба зөвлөмжийн хэрэгжилт ирүүлэх хугацаа болоогүй байна	ХБ
	3	Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах	Шилэн дансанд хийсэн явцын хяналтын тоо	Тоо	4	4	Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангахад 2 явцын хяналт шалгалтыг 1, 2 дугаар сард хийж хэрэгжилтийг гарган хүргүүлсэн.	100
	4	Бүх шатны төсөв захирагч нарыг мэдээллээр хангах ажлыг зохион байгуулах	Тухайн жилд зохион байгуулах сургалтын тоо	2	3	6	Хагас жилийн байдлаар нийт 6 удаагийн сургалт зохион байгуулж “Засаглалын менежмент нутгийн хөгжил” сэдэвт сургалт зөвлөгөөнд оролцсон төрийн сангийн ажилтнууд, нягтлан бодогч нарын сургалтыг тусгай хөтөлбөрийн дагуу зохион байгуулж Татварын газар, Нийгмийн даатгалын газар, ММНБИ-ийн Дундговь салбар, Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын албаны	100

							байцаагч нараар салбарын хуулиудын шинэчлэл, анхаарах асуудлууд зэрэг сургалт зохион байгуулсан. Тус сургалтад улсын байцаагч Б.Батсайхан Шилэн дансанд мэдээлэл байршуулах, цаашид анхаарах асуудлаар 15 сум, агентлагийн 100 албан хаагчдад мэдээлэл, зааварчилга өгсөн.	
	5	Аймгийн аж ахуйн нэгж, төсөвт байгууллагад нягтлан бодох бүртгэлийн стандартыг нэвтрүүлэн санхүүгийн тайлан тушаалтын хувийг нэмэгдүүлэх	Тайлан тушаалтын дундаж хувь	хувь	80	94	Аж ахуйн нэгж, байгууллагын 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг 921 хуулийн этгээдээс 796 хуулийн этгээд буюу 86.4-н хувьтай баталгаажуулан нэгтгэлээ.	90
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 4 **Статистикийн бодлого, үйл ажиллагааг орон нутагт хэрэгжүүлэх**								
Зорилт	1	Аймгийн нийгэм, эдийн засгийн статистик мэдээллийн бодит байдал чанар, хүртээмжийг сайжруулна.	Хэрэглэгчдийн сэтгэл ханамжийн түвшин	Хувь	60	80	2024 оны эхний хагас жилийн хэрэглэгчдийн сэтгэл ханамжийн үнэлгээний 68 хувь нь сайн гэж үнэлгээ өгсөн байна.	85
Арга хэмжээ	1	Албан ёсны Статистик мэдээлэл үзүүлэлтийг тооцох захиргааны болон албан ёсны статистик мэдээг цуглуулах, боловсруулах, дамжуулах	Хамрагдалтын хувь	Хувь	100	100	2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар ҮСХ-ны даргын 2023 оны 12 сарын 28-ны өдрийн А/183 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтын дагуу 45 нэр төрлийн 1793 мэдээг хугацаанд дамжуулж ажилласан. ҮСХ-оос ирүүлсэн хүрээг 100 хувь хамруулсан.	100

	2	Цахим хуудсаар дамжуулан хэрэглэгчдийг статистикийн мэдээллээр хангах	Гаргасан танилцуулга, инфографикийн тоо	*Тоо*	36	44	Цахим хуудсаар дамжуулан 2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар нийт 23 инфографик танилцуулга бэлтгэн хэрэглэгчдийг мэдээллээр хангасан. Үүнд танилцуулга-13, инфографик 10	100
			Цахим хуудасны хандалтын тоо	тоо	1010001	1411526	ҮСХ-ний цахим хуудсанд гэмтэл гарснаар хандалт тоологдохгүй хэвээр байна.Тиймээс хандалтыг хувь тэнцүүлснээр тооцоход 1411590-д хүрсэн байна	100
	3	Тооллого судалгаа явуулах	Тухайн жилд зохион байгуулсан тооллого судалгааны тоо	*Тоо*	4	4	2024 оны эхний хагас жилд ӨНЭЗС, АХС, Ардчилсан засаглал, Төрийн албан хаагчдын үндэсний бичгийн мэдлэг тодорхойлох судалгаа гэсэн нийт 4 судалгаа зохион байгуулсан байна.Мөн 2024 оны хагас жилийн мал тооллогыг 5 сарын 27-оос 6 сарын 4-ны хооронд зохион байгуулсан. Нийт 4 судалгаа, 1 тооллого хийсэн.	100
***Үндсэн чиг үүргийн нэр: 5* Худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулах**								
Зорилт	1	Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэгч орон нутгийн аж ахуйн нэгжийн эзлэх хувь 2020 онд 30 байсныг 2024 онд 40 хувьд хүргэнэ.	Орон нутгийн ААН-ийн эзлэх хувь	хувь	30	40	2024 онд улсын болон болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтын нийт 43,8 тэрбум төгрөгийн 93 бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авахаар төлөвлөсөн байна. 2024 оны хагас жилийн байдлаар 53 тендер шалгаруулалтыг цахим хэлбэрээр зарлан, зохион байгуулж 9 тендерт	100

							орон нутгийн компани оролцсоноос 5 нь шалгарч гэрээ байгуулсан байна. Энэ нь нийт оролцсон тендерийн 55.5 хувийг эзэлж байна.	
Арга хэмжээ	1	Орон нутагт бүртгэлтэй аж ахуйн нэгжид чадавхжуулах сургалт зохион байгуулах	Сургалтад хамрагдсан аж ахуй нэгжийн тоо	тоо	15	30	Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, Аймгийн Татварын хэлтсийн хяналт шалгалтын тасагтай хамтран 2024 оны 05 дугаар сарын 14-ны өдөр орон нутагт үйл ажиллагаа явуулдаг, тендерт оролцдог 32 аж ахуйн нэгжүүдэд “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга”, худалдан авах ажиллагааны цахим системийн хэрэглээ сэдвээр сургалтыг зохион байгууллаа.	100
	2	Зарлагдсан тендерийн урилга, үр дүнгийн мэдээллийг аймгийн вэбсайт болон пэйж хуудсаар тухай бүр мэдээлэх	Нийт зарлагдсан тендерээс вэбсайт болон пэйж хуудсанд урилга, үр дүнг нийтэлсэн тендерийн эзлэх хувь	хувь	100	100	2024 оны 06 дугаар сарын байдлаар манай газраас зарласан 53 тендер шалгаруулалтыг цахим хэлбэрээр зарлан зохион байгуулж урилга болон үр дүнг tender.gov.mn, байгууллагын веб сайт /du.spa.gov.mn/, газрын фейсбүүк хуудсаар /Дундговь аймаг Худалдан авах ажиллагааны газар/ тухай бүр олон нийтэд хүргэн ажилласан.	100
	***Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 6* Орон нутгийн дэд бүтэц**							

	***Үндсэн чиг үүргийн нэр:1* , орон нутгийн чанартай авто зам**							
Зорилт	1	Аймгийн хэмжээнд хатуу хучилттай авто замын урт 2020 онд 17.7 км байсныг 2024 онд 25.9 км-т хүргэн замын арчилгаа, засварыг 80 хувь сайжруулна.	Хатуу хучилттай авто замын урт	км	17,7	25,9	Аймгийн орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар- Номгоны авто зам-Айраг Мандлын баруун талын босоо тэнхлэгийн замуудыг холбох шинэ 1.35 км хатуу хучилттай авто зам, гэрэлтүүлэг, явган зам барих ажилд 1,852.6 сая төгрөг баталж тус ажлын гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулах шатанд явж байна.	30
			Зам арчилгаа, засварын гүйцэтгэлийн хувь	хувь	30	80	Аймгийн төвийн 19км орон нутгийн авто замын засварын ажилд 2024 оны Замын сангийн хөрөнгө оруулалтын 670.4 сая төгрөг баталж тус ажлын гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулах шатанд явж байна.	
Арга хэмжээ	1	Сайнцагаан, Сайхан-Овоо, Дэлгэрхангай сумдын төвийн хатуу хучилттай авто замын ажлын зураг, төсвийг хийлгэх	Зураг, төсөв хүлээн авсан тоо	тоо	2	5		ХБ
			Хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэсэн сумдын тоо	тоо	2	5	Аймгийн төвийн 19км орон нутгийн авто замын засварын ажилд 2024 оны Замын сангийн хөрөнгө оруулалтын 670.4 сая төгрөг баталж тус ажлын гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулах шатанд явж байна.	50
	2	Улсын болон орон нутгийн авто замын засвар, арчилгаанд хяналт тавих	Тухайн жилд хяналт хийсэн тоо	Тоо	5	5	2024 онд ЗТХСайдын багцад Мандалговь-Улаанбаатар, Мандалговь-Даланзадгад чиглэлийн Улсын чанартай хатуу хучилттай авто замын	0

							арчилгаа, засварын ажилд нийт 3,959.5 сая төгрөг батлагдсан. ЗТХЯ "Дундговь авто зам" ХХК-тай Мандалговь-Улаанбаатар чиглэлийн А0201 дугаартай нийт 98.2 км авто замын засвар арчилгаанд 954.6 сая, Мандалговь-Даланзадгад чиглэлийн А0202 дугаартай нийт 154.0 км авто замын засвар арчилгаанд 863.7 сая, "Төв азза" ТӨХК-тэй Мандалговь-Улаанбаатар чиглэлийн А0201 дугаартай нийт 153.8 км авто замын засвар арчилгаанд 1,245.7 сая, Өмнөговь аймгийн авто зам хариуцагчтай Мандалговь-Даланзадгад чиглэлийн А0202 дугаартай нийт 151.1 км авто замын засвар арчилгаанд 895.6 сая төгрөгийн гэрээ байгуулж ажил эхлээд байна. Одоогоор засварын ажилт хяналт тавиагүй байна.	
***Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2* Нутаг дэвсгэрийн эрчим хүчний асуудал**								
Зорилт	1	Эрчим хүчний хангамжийн найдвартай эх үүсвэрийг 5 суманд шинэчлэл хийгдэн иргэдийн аюулгүй амьдрах орчин бүрдүүлнэ.	Тухайн жилд эх үүсвэртэй болсон сумын тоо	тоо	10	-	2024 онд Адаацаг, Луус сумын 0.4 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцын шинэчлэлийн ажилд гүйцэтгэгчээр Проект Ватт ХХК, Анарзоне ХХК-ууд гүйцэтгэгчээр цахилгаан эрчим хүчний угсралтын	70

							ажлын гүйцэтгэл 75%-тай явагдаж байна.	
Арга хэмжээ	1	Аймгийн төвийн 0,4кв-ын хуваарилах сүлжээг 100 хувь шинэчилж, ашиглалтад оруулах	Гүйцэтгэлийн хувь	Хувь	0	-	Дэлхийн банкны санхүүжилттэй "Эрчим хүчний төсөл - 2" ажлын хүрээнд БЗӨБЦТС ТӨХК-ийн харьяа Дундговь цахилгаан түгээх сүлжээ салбарын 6, 0.4кВ-ын хүчдэлийн түгээх сүлжээг шинэчлэх, цахилгаан хангамжийг сайжруулах ажил"-ын гүйцэтгэгч байгууллага болох “Проект ватт” ХХК нь нийт 5,8 тэрбум төгрөгөөр аймгийн төвийн 6кВ-ын 18км ЦДАШ, 6,3км КШ, 0.4кВ-ын 52км СИП шугам бүхий ЦДАШ, 3км КШ, 9ком КТПН маягийн дэд өртөө, ахуйн хэрэглэгчдийн 5800ш, ҮААН-ийн 400 хэрэглэгчийн тоолуурыг Ухаалаг тоолуураар солих ажлыг бүрэн 100% хийж гүйцэтгэсэн. 2023 оны 7 дугаар сард ашиглалтад хүлээн авч Дундговь цахилгаан түгээх сүлжээ салбарт хүлээлгэн өгсөн.	100
	2	Сайнцагаан, Дэрэн, Хулд, Луус, Өлзийт сумын төвийн 0,4кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам сүлжээний ажлын зураг төсөв боловсруулан хүлээн авах	Хүлээн авсан зураг, төсвийн тоо	тоо	2	8	2023 онд Дэрэн, Хулд сум, 2024 онд Сайнцагаан, Адаацаг Өлзийт, Луус сумын цахилгаан хангамж шинэчлэлийн зураг төсвийг хүлээн авч хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлүүлээд байна.	100

			Хөрөнгийн асуудал шийдвэрлэсэн сумдын тоо	тоо	10	-	Сайнцагаан сумын айраг баг, Адаацаг сумын шинэ суурьшлийн бүсийн цахилгаан хангамжийн 0.4кВ-ын ЦДАШ, дэд станц шинээр барих ажилд нийт 498.6 сая төгрөгийн орон нутгийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэхээр баталж гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулж байна. Өлзийт, Луус, Хулд сумын цахилгаан хангамж шинэчлэлийн ажил улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжиж ажлын гүйцэтгэл дунджаар 70.0 хувь байна. Дэрэн сумын цахилгаан хангамж шинэчлэлийн ажил Дундговь цахилгаан түгээх сүлжээ салбарын хөрөнгө оруулалтаар хийгдэж дуусаад байна.	
	3	Аймгийн төвийн дулааны станцын ажлыг эхлүүлэх	Гүйцэтгэлийн хувь	Хувь	0	10	2024 оны 5 дугаар сарын 15-аас төслийн барилга угсралтын ажлын талбайд механик ажил хийгдээгүй, нүүрс хүлээн авах барилгын дам нурууны арматурчлалын ажил хийгдэж байна.2024.05 дугаар сарын байдлаар дулааны станцын угсралтын хэрэгжилт 36.8 хувьтай, санхүүжилт 50.3 хувийн гүйцэтгэлттэй байна.	30
	Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 7 **Орон нутгийн өмчийн удирдлага**							
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1 **Орон нутгийн өмчит, өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийг удирдлагаар хангах, өмчийн бодлого, шийдвэр хэрэгжүүлэх**								

Зорилт	1	Орон нутгийн өмчийн хөрөнгийн ашиглалтыг сайжруулна.	Хөрөнгийн ашиглалт	Хувь	70	90	Орон нутгийн өмчит 11 сумын 24 байгууллагын 130 иргэн хуулийн этгээдтэй “Орон нутгийн өөрийн өмчийн түрээсийн гэрээ”-г байгуулан орлого төвлөрүүлэлтэд хяналт тавин ажиллаж байна. 2024 онд аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар орон нутгийн өмчийн харилцаатай холбоотой нийт 18 тогтоол гарч үүнээс 3 байгууллагын 66.6 сая төгрөгийн балансын үнэ бүхий 3 тээврийн хэрэгслийг сэлбэг хэрэгслээр ашиглах, 6 байгууллагын 105 сая төгрөгийн балансын үнэ бүхий 7 байгууламжийг актлах, 1 барилга байгууламжийг дуудлагаар худалдах, нийт 5.8 сая төгрөгийн балансын үнэ бүхий 35 ширхэг ашиглалтын шаардлага хангахгүй болсон машин тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил, программ хангамжийг акталж данснаас хасах, нийт 1 байгууллагын 172,4 сая төгрөгийн үнэ бүхий шугам сүлжээ, 53.2 сая төгрөгийн	100

							балансын үнэ бүхий хөрөнгийг төрийн өмчид шилжүүлэх, 2 байгууллагын 46.3 сая төгрөгийн балансын үнэтэй 1 тээврийн хэрэгсэл, 50 ширхэг илүүдэлтэй ашиглахгүй байгаа тоног төхөөрөмжийг дутагдалтай байгууллагад балансаас балансад шилжүүлэх, нийт 18.2 тэрбум төгрөгийн барилга байгууламжийг 6 байгууллагын үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэх тогтоолуудыг тус тус батлуулан, тогтоолын биелэлтийг ханган ажиллаж байна.	
Арга хэмжээ	1	Орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн эд хөрөнгийн эзэмшилт, захиран зарцуулалтын байдалд бүртгэлээр хяналт тавих	Тухайн жилд хамрагдсан орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн тоо	тоо	142	29	Орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн эд хөрөнгийн эзэмшилт, захиран зарцуулалт хяналт хийх хугацаа болоогүй.	ХБ
	2	Орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн ашиглалтгүй байгаа хөрөнгийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулан ашиглалтыг сайжруулах	Орлого төвлөрүүлэх хувь	Хувь	80	95	Орон нутгийн өмчит 11 сум, байгууллагын 130 иргэн, хуулийн этгээдтэй “Орон нутгийн өөрийн өмчийн түрээсийн гэрээ”-г байгуулан орлого төвлөрүүлэлтэд хяналт тавин ажиллаж байна. 2024 оны 06 дугаар сарын 03-ны өдрийн байдлаар түрээсийн орлогын дансанд 6.8 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүллээ. Орон нутгийн	90

							өмчит 9 байгууллагын 11 тээврийн хэрэгсэл, 4 барилгыг нээлттэй дуудлагын худалдаагаар худалдан борлуулж орон нутгийн хөрөнгө борлуулсны орлогын дансанд 79.7 сая төгрөг, орон сууц хувьчлалын орлогоос 21.1 сая төгрөг нийт 100.8 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүллээ. Орлого төвлөрөлт 90 хувьтай.	
	3	Улсын болон орон нутгийн төсөв, гадаад дотоодын зээл, тусламж хандив болон бусад эх үүсвэрээр хийгдсэн үндсэн хөрөнгийг орон нутгийн өмчид бүртгэх	Үндсэн хөрөнгийг бүртгэсэн хувь	Хувь	85	100	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Адаацаг сумд барьж ашиглалтад оруулсан 1,995,145,705 төгрөгийн өртөгтэй ЕБС-ын Спорт заалны барилга Луус суманд барьж ашиглалтад оруулсан 895,391,326 төгрөгийн өртөгтэй ЕБС-ын 80 хүүхдийн дотуур байрны барилга Дэлгэрцогт суманд барьж ашиглалтад оруулсан 2,447,379,693 төгрөгийн өртөгтэй Хүүхдийн цэцэрлэгийн барилга Сайнцагаан суманд барьж ашиглалтад оруулсан 2,710,000,000 төгрөгийн өртөгтэй Хүүхдийн цэцэрлэгийн барилга Сайнцагаан суманд барьж ашиглалтад оруулсан	90

							10,147,291,762 төгрөгийн өртөгтэй Нэгдсэн эмнэлгийн барилга тус бүрийн үндсэн хөрөнгөд бүртгэх аймгийн ИТХ-ын тогтоолыг гаргуулж, хэрэгжилтийг ТӨБЗГ-т хүргүүллээ. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Гурвансайхан сумын Орон нутаг хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 34.7 сая төгрөгийн “Халуун усны барилга” баригдсан. “Аймгийн төвд ангилан ялгах хогийн сав, дахивар цуглуулах сав байршуулах” 36,000,000, Сургуулийн өмнөх боловсролын ‘’Урлаг, биеийн тамирын хичээлд шаардлагатай тоног төхөөрөмж” 36,942,400 Сайнцагаан сумын Мандал сургуульд “Аяга таваг ариутгалын тоног төхөөрөмж” 16,500,000 төгрөгийн өртөгтэй хөрөнгүүд бий болж, нийлүүлэгдлээ. Азийн хөгжлийн банкны зээлийн хөрөнгөөр “Зүүн өмнөд говийн хот байгуулалт, хилийн ойролцоо суурин газруудын хөгжлийн МОН-3713” төслийн хүрээнд аймгийн төв болон Эрдэнэдалай суманд цэвэрлэх байгууламж, машин механизм, багаж, тоног	

							төхөөрөмж зэрэг нийт 12,237,128,072.02 төгрөгийн хөрөнгө бий болж, Төрийн Өмчийн Бодлого Зохицуулалтын газраас орон нутгийн өмчлөлд бүртгэх тогтоолыг баталж ирүүлсэн. Тиймээс ирүүлсэн тогтоолын дагуу аймгийн ИТХ-д оруулахаар материалыг бэлтгэж байна.	
	***Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 8* Хөдөлмөр, нийгмийн хөгжил хамгаалал**							
	***Үндсэн чиг үүргийн нэр:1* Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ**							
Зорилт	1	Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн ажил эрхлэхгүй байгаа насанд хүрсэн иргэний байнгын ажлын байр 2020 онд 14 хувь байсныг 2024 онд 34 хувьд хүргэнэ.	Байнгын ажлын байртай иргэдийн эзлэх хувь	Хувь	14	34	Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн ажил эрхлэхгүй байгаа хөдөлмөрийн чадвартай 18-аас дээш насны ажилгүй 882 иргэдээс эхний хагас жилийн байдлаар 31 иргэн буюу 3,5 хувийг байнгын ажлын байранд зуучилсан. Төлөвлөгөөт хугацаанд 338 иргэнийг байнгын ажлын байранд зуучилснаар өссөн дүнгээр 33.3 хувьд хүрсэн байна.	100
Арга хэмжээ	1	310 ба түүнээс доош оноотой өрхийн хөдөлмөрийн чадвартай иргэдийг ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох зөвлөгөө өгөх үйлчилгээнд хамруулах	Тухайн жилд мэргэжлийн чиг баримжаа олгох зөвлөгөө үйлчилгээнд хамрагдсан иргэний хувь	Хувь	10	10	Хагас жилийн байдлаар 310-с доош оноотой өрхийн хөдөлмөрийн насны ажил эрхлээгүй 147 иргэнээс 96 иргэн буюу 65.3 хувийг ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох үйлчилгээнд хамруулж ажиллалаа.	100

	2	310 ба түүнээс доош оноотой өрхийн хөдөлмөрийн чадвартай иргэдийг мэргэжил эзэмшүүлэх, ур чадварыг ахиулах сургалтад хамруулах	Тухайн жилд сургалтад хамрагдсан иргэний хувь	Хувь	1	20	Хагас жилийн байдлаар 310-с доош оноотой өрхийн ажил эрхлэхгүй байгаа хөдөлмөрийн насны 147 иргэнээс 7 иргэн буюу 5 хувийг "HAPPY MOM" хөтөлбөрийн хүрээнд хэрэгжүүлж байгаа цахим ур чадвар олгох сургалтад хамруулаад байна. Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн хөрөнгөөр зохион байгуулагддаг мэргэжил эзэмшүүлэх, ур чадвар ахиулах сургалтууд эхлээгүй байгаатай холбоотой тус арга хэмжээ нь хүлээгдэж байгаа болно.	30
	3	310 ба түүнээс доош оноотой өрхийн хөдөлмөрийн чадвартай иргэдээс жил бүр байнгын ажлын байранд зуучлах.	Тухайн жилд ажлын байранд зуучилсан иргэний хувь	Хувь	14	15	2024 оны эхэнд 310 ба түүнээс доош оноотой өрхийн хөдөлмөрийн насны хөдөлмөрийн чадвартай ажил хөдөлмөр эрхлээгүй 147 иргэний бүртгэл судалгааг гаргаж хөдөлмөр эрхлэлтийн арга хэмжээнд хамруулах ажил зохион байгуулснаар эхний 6 сарын байдлаар 31 иргэнийг буюу 21.0 хувийг байнгын ажлын байранд зуучлаад байна.	100
***Үндсэн чиг үүргийн нэр:2* Хөдөлмөр эрхлэлт**								
Зорилт	1	2019 оны байдлаар ажиллаж байгаа 22040 иргэний байнгын ажлын байрыг 2 хувиар нэмэгдүүлнэ.	Байнгын ажлын байраар хангагдсан иргэдийн хувь	Хувь	71,1	73,1	Хагас жилийн байдлаар 127 иргэн байнгын ажлын байранд, 217 иргэнийг түр ажлын байранд тус тус зуучилж, нийт 344 иргэн	70

							ажлын байраар хангагдсан байна. 2024 оны 1-р улирлын статистик мэдээ гараагүй байгаа тул хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин буюу байнгын ажлын байраар хангагдсан иргэдийн хувийг тодорхойлох боломжгүй байна. 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин 68,8 болж өмнөх оны мөн үеэс 9.7 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байсан.	
Арга хэмжээ	1	Иргэдийг хөтөлбөр арга хэмжээнд хамруулж 2024 онд 150 ажлын шинэ байр бий болгох	Шинэ ажлын байраар хангагдсан хүний тоо	Тоо	59	209	Ахмадын санхүүгийн дэмжлэгт 30 иргэнийг хамруулах квот батлагдсанаас 30 иргэнийг хамруулж, байнгын ажлын байрыг бий болголоо. Үр дүнд 8 шинэ ажлын байр бий болсон байна. Бусад санхүүгийн дэмжлэгийн арга хэмжээг сонгон шалгаруулах ажлыг хэсгийг байгуулж 6 сарын 11-ний өдрөөс эхлэн шат дараатайгаар хэлэлцүүлж байна. Тухайн жилд 40 шинэ ажлын байр бий болгохоос хагас жилийн байдлаар 8 шинэ ажлын байр бий болсон байна.	20
	2	Бүртгэлтэй ажил хайж байгаа иргэдээс сул чөлөөтэй	Зуучилсан иргэний тоо	Тоо	198	498	5 сарын байдлаар ажил хөдөлмөр эрхлээгүй 527	50

		байнгын ажлын байранд 300 иргэнийг нэмж зуучлах					иргэн хөдөлмөр эрхлэлтийн EJOB программд бүртгэгдэж, үүнээс байнгын ажлын байранд 127 иргэнийг зуучилж ажлын байраар хангаснаар программд бүртгэгдсэн ажилгүй иргэдийн 24 хувь нь ажилд зуучлагдсан байна. Байнгын ажлын байрыг ажил мэргэжлээр ангилан авч үзвэл: Менежер- 4, Мэргэжилтэн-68, Техникч болон туслах/ дэд мэргэжилтэн – 10, Контор, үйлчилгээний ажил- 5 Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан-13 Хөдөө аж ахуй, ой, загас агнуурын мэргэшсэн ажилтан-1 Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил, үйлчилгээний ажил - 5 Суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч -6 Энгийн ажил, мэргэжил – 15 Тухайн жилд 75 иргэнийг ажилд зуучлахаас 127 иргэнийг зуучилсан байна.	
	3	Хөдөлмөр эрхлэх төсөлд 180 иргэнийг нэмж хамруулан, байнгын ажлын байртай болгох	Төслийн үр дүнд бий болсон ажлын байрны тоо	Тоо	173	353	Ахмадын санхүүгийн дэмжлэгт 30 иргэнийг хамруулах квот батлагдсанаас 30 иргэнийг хамруулж, байнгын ажлын байрыг бий болголоо.	40

							Үр дүнд 8 шинэ ажлын байр бий болсон байна. Бусад санхүүгийн дэмжлэгийн арга хэмжээг сонгон шалгаруулах ажлыг хэсгийг байгуулж 6 сарын 11-ний өдрөөс эхлэн шат дараатайгаар хэлэлцүүлж байна. Тухайн жилд төслийн үр дүнд 75 иргэнийг байнгын ажлын байраар хангахаас 30 иргэнийг байнгын ажлын байртай болгосон байна. Зарцуулсан төсөв: 240,0 УТ	
***Үндсэн чиг үүргийн нэр:3* Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх**								
Зорилт	1	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангаагүйгээс үүдэлтэй үйлдвэрлэлийн ослыг бууруулж 2019 онд 4 байсныг 2024 онд байхгүй болгоно.	Үйлдвэрлэлийн ослын тооны бууралт	тоо	4	0	Хулд сумын Эрүүл мэндийн төвийн бага эмч алсын дуудлагад ажил үүргээ гүйцэтгэн явж байхдаа автомашины донсолгоонд нуруугаа хүнд гэмтээж өртсөн 1 осол, Нэгдсэн эмнэлгийн 2 албан хаагч ажил үүргээ гүйцэтгэж байгаад ахар сүүлээ гэмтээсэн 1 осол, толгойндоо гэмтэл авсан 1 осол, Улаанбаатар хотын харьяалалтай Лэнд тест ХХК-ийн өрмийн жолооч ажил үүргээ гүйцэтгэн албан томилолтоор Дундговь аймагт ажиллаж байхдаа автомашины осолд өртөж хүнд гэмтэл авсан 1 осол нийтдээ 4 үйлдвэрлэлийн	0

							ослыг хянан баталгаажуулж ажилласан байна.	
Арга хэмжээ	1	ХАБЭА-н орон нутгийн зөвлөлийн гишүүдийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах	Тухайн жилд зохион байгуулах сургалтын тоо	Тоо	2	3	Эрдэнэдалай, Луус, Дэлгэрцогт, Хулд, Гурвансайхан сумдын Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зөвлөлийн 25 гишүүдийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажилласан. Мөн 14 сумын Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга нарыг чадавхжуулах сургалтыг 5 сард зохион байгууллаа. Үр дүн: 6 удаагийн сургалтыг зохион байгуулснаар зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга, гишүүд нь хөдөлмөрийн харилцаа, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн чиглэлээр мэдлэг ур чадвараа сайжруулж, мэргэжил арга зүйгээр хангагдлаа. Зарцуулсан төсөв: 1.9 ОНТ	100
	2	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлага, стандартыг хэрэгжүүлэх	Стандарт нэвтрүүлсэн ААНБ-ын тоо	Тоо	2	6	2021 онд Гурвансайхан сумын Эрүүл мэндийн төв, 2022 онд Баянжаргалан сумын МАК-ын нүүрсний уурхай, 2023 онд Сайнцагаан сумын Өлзийт мандал өрхийн эмнэлэг, 2024 онд Хулд сумын Цэцэрлэг, Эрүүл	100

							мэндийн төв нийт 5 аж ахуйн нэгж байгууллага Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн стандартыг хэрэгжүүлж ажилласан байна. Тухайн жилд 1 аж ахуй нэгж байгууллага стандарт нэвтрүүлж ажиллахаас хагас жилийн байдлаар 2 аж ахуй нэгж байгууллага стандартыг нэвтрүүлж ажилласан байна.	
***Үндсэн чиг үүргийн нэр:4* Хөдөлмөрийн харилцааг зохицуулах**								
Зорилт	1	ААНБ-д хөдөлмөрийн харилцаан дахь дотоодын хяналтын ажлыг 2020 онд хийгддэггүй байсныг 2024 онд 40 хувьд хүргэж сайжруулна.	Хөдөлмөрийн харилцааны чиглэлээр дотоод хяналт хийж хэвшсэн байгууллагын эзлэх хувь	хувь	0	40	Хагас жилийн байдлаар төлөвлөгөөт хяналт шалгалтад хамрагдах 12 ААНБ, урьдчилан сэргийлэх 23 ААНБ-д 2024 оны 06 сарын 10-наас 06 сарын 14-нийг дуустал хугацаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт хийгдэхээр төлөвлөгдсөн. Хяналт шалгалт хийгдэж, зөвлөмж өгсний дараа зөрчлийн хувийг тооцно.	ХБ
Арга хэмжээ	1	Цалин хөлсний үзлэг зохион байгуулах	Үзлэг зохион байгуулсан салбарын тоо	Тоо	1	5	Газрын тосны салбар, барилга угсралтын салбарт 2 ААНБ-д хөдөлмөрийн харилцааны чиглэлээр хяналт шалгалт хийхэд хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээнээс доогуур цалин хөлс олгосон зөрчил илрээгүй. Цаашид уул уурхайн салбарт цалин хөлсний үзлэг хийгдэхээр төлөвлөгдсөн.	100

	2	ААНБ-дад хөдөлмөрийн харилцааны сургалт зохион байгуулж, бүртгэлжүүлэх	Бүртгэлд хамрагдсан ААН-ийн тоо	Тоо	10	190	Хөдөлмөрийн харилцаа, Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 144-р заалтыг хэрэгжүүлж ажиллах тухай сургалтыг аймгийн төвийн төсвийн болон хувийн хэвшлийн 40 ААНБ-н 57 албан хаагчийг хамруулан, зохион байгуулж, мэдээллийн санд бүртгэлжүүллээ. Энэ онд 50 аж ахуй нэгж байгууллагыг бүртгэлд хамруулахаар төлөвлөснөөс 40 аж ахуй нэгж байгууллагыг бүртгэлжүүлсэн байна. Зарцуулсан төсөв: 0,818 УТ	80
***Үндсэн чиг үүргийн нэр: 5* Хүн амын хөгжил, хамгаалалын асуудал**								
Зорилт	1	Ахмадад ээлтэй сум, баг, байгууллага 2019 онд 24 байсныг 2024 онд 36-д хүргэнэ.	Ахмадад ээлтэй болсон сум, баг, байгууллагын тоо	Тоо	24	36	Аймгийн Засаг даргын 2021 оны 03 дугаар сарын 09-ний А/90 тоот захирамжаар батлагдсан "Ахмадад ээлтэй сум, баг, байгууллага шалгаруулах журам"-ын дагуу болзол хангасан Өндөршил сумын Соёлын төв, Цагдаагийн газар, Эрдэнэдалай сумын ЕБС, Өнгөт баг, Сайнцагаан сумын Далай багийг шалгаруулж "Ахмадад ээлтэй" сум, баг, байгууллага өргөмжлөл гардуулан хүндэтгэл үзүүлсэн. Аймгийн хэмжээнд 43 сум, баг, байгууллага шалгараад байна. Зарцуулсан төсөв: 3.4 ОНТ	100

Арга хэмжээ	1	Ахмад настнуудыг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг шинжилгээ, оношилгоонд тогтмол хамруулах	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг шинжилгээ оношилгоонд хамрагдсан ахмад настны эзлэх хувь	Хувь	37.2	60	2024 оны эхний байдлаар Нэгдсэн эмнэлгийн ахмадын кабинетаар 1553 ахмад, сумдын ЭМТ-өөр 2037 ахмад нийт 3590 ахмад ахмадуудын 60.3 хувь нь урьдчилан сэргийлэх үзлэг шинжилгээ, оношилгоонд хамрагдсан байна.	100
	2	Ахмад настнуудыг нас, бие бялдрынх нь онцлогт тохирсон алхалт, дасгал хөдөлгөөнд хамруулах	Алхалт, дасгал хөдөлгөөнд хамрагдсан ахмад настны тоо	Тоо	1200	1425	Ахмад настнуудыг бие бялдрынх онцлогт тохирсон дасгал хөдөлгөөнөөр хичээллүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор цэнгээнт бүжгийн сургалт, Энэ жилдээ эрүүл жиндээ аян болон ахмад настны дасгал хөдөлгөөний талбайтай болгох зэрэг ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн. Үүний үр дүнд 1381 ахмад алхалт, дасгал хөдөлгөөнд тогтмол хамрагдаж 21 ахмад унадаг дугуйгаар тогтмол хичээллэж, цэнгээнт бүжгийн сургалтад 161 ахмад хамрагдаж байна. Аймагт ахмадын цэнгээнт бүжгийн 1, шугаман бүжгийн 2 клуб тогтмол үйл ажиллагаа явуулж улс, бүсийн чанартай уралдаан тэмцээнд амжилт гаргасан. "Говийн донж" ахмадын цэнгээнт бүжгийн хамтлаг Баянхонгор аймагт зохион байгуулсан улсын уралдаанд 2-р байр, "Говийн	100

							наран" шугаман бүжгийн хамтлаг улсын уралдаанд 65 багаас 2-р байрт шалгарсан байна. Тус улсын чанартай уралдаанд оролцоход орон нутгийн төсвөөс нийт 4.55 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн.	
Зорилт	2	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд чиглэсэн үйлчилгээний орчин сайжруулна.	Үйлчилгээний орчин сайжруулсан байгууллагын тоо	Тоо	11	19	2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар 3 барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулах комиссын бүрэлдэхүүнд хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний эрхийг хамгаалах байгууллагын төлөөллийг оролцуулан ажилласан. Мөн олон нийт, иргэний зориулалттай 13 барилгын төлөвлөлтөд хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний норм, стандартыг тусгасан, зургийн даалгаврыг батлуулан, ажлын зураг төсөлд тусгуулсан. Эрдэнэт үйлдвэр ТӨҮГ-ын хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжиж буй төрийн өмчийн сургууль, цэцэрлэг дотуур байрны нүхэн жорлонг орчин үеийн ариун цэврийн байгууламжаар солих төслийн 3-р ээлжид хэрэгжсэн Хулд, Луус, Говь-Угтаал, Өндөршил сумдын сургууль, цэцэрлэг, дотуур байрны барилгуудад норм дүрмийн дагуу ХБИ-ийн	89.4

							ариун цэврийн өрөөг зураг төслийн дагуу гүйцэтгүүлсэн.	
Арга хэмжээ	2	Хөгжлийн бэрхшээлийн талаарх нөлөөллийн сургалтыг багш, эцэг эхэд зохион байгуулах	Тухайн жилд хамруулсан багш, эцэг эхийн тоо	Тоо	66	90	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд болон асран хамгаалагч нарыг нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн чиглэлээр эрүүл мэндийн боловсрол олгох сургалтыг тусгай хөтөлбөрийн дагуу Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хөгжлийн төвтэй хамтран зохион байгуулж нийт 42 асран хамгаалагч, 35 ЕБС, цэцэрлэгийн эмч нарыг хамруулсан байна. -Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэдтэй эцэг эх, асран хамгаалагч нарын идэвх оролцоог дэмжих, нийгмийн амьдралд идэвхтэй оролцох, чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх, олон нийтийн хөгжлийн бэрхшээлийн талаарх ойлголт, мэдлэгийг нэмэгдүүлэх зорилгоор дауны өдрөөр “Нарны хүүхэд” өдөрлөг, аутизмыг таниулах дэлхийн өдрөөр “Ойлгоё, хайрлая” сургалт, ярилцлагыг зохион байгуулсан. Өдөрлөг, сургалт арга хэмжээнд дауны хам шинжтэй 12 хүүхэд, 12 эцэг эх, асран хамгаалагч, ЕБС-ийн 9-10 дугаар ангийн 10 сурагч хамрагдлаа. Нийт 3 өдөрлөг, сургалт, спортын арга хэмжээ зохион	100

							байгуулснаар ЕБС-ийн сурагчид, эцэг эхчүүд хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэдтэй хэрхэн харилцах, тэднийг ойлгох талаар мэдлэгтэй болсон.	
Зорилт	3	Хүүхдийн эсрэг хүчирхийлэл 2019 онд 1,13 хувь байсныг 2024 онд 0,73 хувь болгож бууруулна.	Хүчирхийлэлд өртсөн хүүхдийн хувь	Хувь	1,13	0,73	Хүүхдийн эсрэг хүчирхийлэл 2023 оны хагас жилийн байдлаар 19 байсан бол 2024 оны мөн энэ үетэй харьцуулахад 17 буюу нийт хүүхдийн 0.13 хувийг эзэлж байна	100
Арга хэмжээ	1	Хүүхдийн өөрөө удирдлагын байгууллага, клубийн үйл ажиллагааг дэмжих	Дэмжлэг авсан ХӨУБ, клубийн тоо	Тоо	90	190	Аймгийн хүүхдийн төлөө зөвлөлөөс санаачилсан Өв соёлоо түгээн дэлгэрүүлцгээе", Чадавхжуулах сургалт, "Архи үгүй амьдрал-Аз жаргал" аян, Рубин шоо – спорт өрөлтийн тэмцээн, Өсвөрийн парламентын хөтөлбөр зэрэг 5 арга хэмжээнд 200 гаруй оролцогчдыг хамруулан тус үйл ажиллагаа ерөнхий боловсролын сургууль, аймгийн хүүхдийн зөвлөлийн үйл ажиллагааг дэмжиж хамтын ажиллагааг сайжруулж ажилласан. Тус үйл ажиллагаанд улсын	0

							төсвөөс 3.2 сая төгрөг зарцууллаа.	
			Хамрагдсан хүүхдийн эзлэх хувь	Хувь	15	55	Хүүхдийн өөрөө удирдах байгууллагын 1.11 хувийг эзэлж байна	
	2	10-17 насны хүүхдүүдэд зориулсан “Миний ертөнц” хөгжлийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	Хөтөлбөрт хамрагдсан хүүхдийн хувь	Хувь	85	100	Ерөнхий боловсролын 9-12 ангийн сурагчдад зориулан Ирээдүйн эзэд 2024 мэргэжил сонголтын өдөрлөг зохион байгуулагдсан. Тус өдөрлөгт 9-12 ангийн ахлах ангийн сурагчдад оюутан болоход мэргэжил сонголтын талаар, зөвлөгөө мэдээллийг танхимаар болон ганцаарчилсан хэлбэрээр зохион байгуулсан. Өдөрлөгт 200 гаруй сурагчид оролцож ганцаарчилсан хэлбэрээр 15 хүүхэд зөвлөгөө мэдээлэл өгсөн. нийт 10-17 насны хүүхдийн 3.3%-д хүрч ажилласан. Улсын төсвөөс 0.3 сая төгрөг зарцуулагдсан	0

	3	“Хүчирхийлэлгүй аймаг” 4 жилийн нөлөөллийн аян өрнүүлэх	Тухайн жилд аян зохион байгуулсан сумдын тоо	Тоо	0	15	Аймгийн хэмжээнд гэр бүлийн хүчирхийлэл 15 бүртгэгдсэнийг урьд оны мөн үетэй харьцуулахад 3.7 дахин өссөн, зөрчил 45 бүртгэгдсэнийг урьд оны мөн үетэй харьцуулахад 12 нэгжээр буюу 36.4 хувиар өссөн. Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль тогтоомжийг сурталчлах зорилгоор “Гэр бүлийн үнэт зүйл”, “Гэр бүлийн харилцаа”, “Хүүхэд хүмүүжлийн эерэг арга”, “Гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх”, “Гэр бүлийн эрүүл мэнд” сэдэвт сургалтыг нийт 1235 албан хаагч, иргэдийг оролцуулан зохион байгуулж, гэр бүлийн боловсрол олгож ажилласан. Нийт гэр бүлийн 8,3%-ийг хамруулсан. Иргэдэд гэр бүлийн боловсрол олгох, гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх мэдлэг ойлголтыг 7 сумдад 3 төрлийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж 1400 иргэнд хүргэсэн.	70
	4	Хүүхдийн осол гэмтэл, болзошгүй эрсдэл, цахим орчны сөрөг нөлөөлөл, хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, төрийн болон хувийн хэвшлийн	Хамрагдсан хүүхэд, эцэг эхийн тоо	Тоо	50	2200	ЦАХИМААР ХАМГААЛЪЯ” арга хэмжээнд 13 сумын 1489 эцэг, эх, асран хамгаалагч, сурагчдын төлөөллийг оролцуулсан. Ахуйн ослоос урьдчилан сэргийлэх аян" -ны	70

		байгууллага, иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх					хүрээнд 50 сурагч нийт 1539 эцэг, эх, асран хамгаалагч харгалзан дэмжигч, сурагчдын төлөөллийг тус тус оролцуулсан. Улсын төсвөөс 70,000 төгрөг зарцуулагдсан	
Зорилт	4	Залуучуудын нийгмийн хөгжилд оролцох хувийг 2019 онд 22.3 байсныг 2024 онд 45 хувьд хүргэнэ.	Залуучуудын оролцооны хувь	Хувь	22.3	45	Залуучуудын хөгжлийн төвөөр дамжуулан залуучуудын идэвх оролцоог нэмэгдүүлэх, Залуучуудын хөгжлийг дэмжих тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах хүрээнд нийт 6 төрлийн үйлчилгээ, 6 удаагийн арга хэмжээг зохион байгуулж, 4420 залуучууд буюу нийт залуучуудын 33.6 хувьд хүрч үйлчилсэн байна. Үр дүн: Залуучуудын идэвх оролцоо өмнөх оны хагас жилээс 6 хувиар нэмэгдсэн байна. Улсын төсөв: 148,000	73
Арга хэмжээ	1	Сумдын залуучуудын хөгжлийн салбар зөвлөлд арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх	Тухайн жилд арга зүйн дэмжлэг үзүүлсэн тоо	Тоо	-	5	Залуучуудын хөгжил оролцоог дэмжих, эрхийг хангах, салбар хоорондын хамтын ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх, шийдвэр гаргах түвшинд залуучуудын оролцоог нэмэгдүүлэх, тэдгээрийн үзэл бодлыг сонсох, санал санаачилгыг дэмжих зорилгоор Залуучуудын салбар зөвлөл, хөгжлийн зөвлөлийн гишүүдийг чадавхжуулах сургалтыг 2024 оны 06 дугаар	100

							сарын 04-ны өдөр зохион байгууллаа. Тус сургалтад Сумдын болон төрийн байгууллагын дэргэдэх 27 Залуучуудын хөгжлийн зөвлөлийн 115 гишүүд буюу нийт гишүүдийн 71.8% сургалтад хамрагдаж, Залуучуудын боловсрол, Залуучуудын эрүүл мэнд, Залуучуудын хөдөлмөр эрхлэлт, Залуучуудын аюулгүй амьдрах хөгжих орчин гэсэн 5 асуудлаар хэлэлцүүлэг зохион байгуулж залуучуудын өмнө тулгамдаж буй асуудлын талаар хэлэлцэж, санал солилцов. Энэхүү үйл ажиллагаа нь өсвөр үе, залуучуудын асуудлыг бодитой харж, үе шаттайгаар шийдвэрлэх, цаашлаад салбар бүрд ажиллаж байгаа залуучуудын нийгмийн идэвх оролцоо, тулгамдсан асуудлаа хамтран шийдвэрлэх, гарц гаргалгааг хамтран гаргасан ач холбогдолтой сургалт, уулзалт боллоо. Улсын төсөв: 10,533,630	
	2	Залуучуудын хөгжлийг дэмжих үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хяналт тавьж ажиллах	Хэрэгжилтийн хувь	Хувь	80	100	Үндэсний хөтөлбөр нь хуулиараа хасагдсан учир хэрэгжих боломжгүй хасагдсан заалт болно.	-

	3	14-35 насны залуучуудад сургалт, сурталчилгаа нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулах	хамрагдсан залуучуудын эзлэх хувь	Хувь	25	45	Залуучуудыг хариуцлагатай иргэн болоход нөлөөлөх чиглэлээр: 1. “Нэг байгууллага-Нэг сайн үйлс” аяныг зохион байгуулж, амьдрах орчныг сайжруулах чиглэлээр 25 сайн дурын үйл ажиллагааг зохион байгуулж, 360 иргэд хамрагдсан байна. Сайн үйлсийн ажилд идэвх санаачилга гарган үр дүнтэй ажил зохион байгуулсан Дундговь аймгийн Нийгмийн даатгалын газар, Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газрыг тус тус шагнаж урамшууллаа. ОНТ-400,000 2. Ерөнхий боловсролын сургуулийн 9-12 дугаар ангийн сурагчдад мэргэжлийн чиг баримжаа олгох зорилгоор “Ирээдүйн эзэд-2024” мэргэжил сонголтын өдөрлөг арга хэмжээг Монголын ажил мэргэжлийн мэргэшсэн зөвлөхүүдийн холбооны тэргүүн, ажил мэргэжлийн зөвлөх Ш.Сосорбарам, Монголын хүүхдийн зөвлөлийн тэргүүн М.Бэхбат нартай хамтран зохион байгуулж, 215 сурагчийг хамрууллаа. Улсын төсөв: 640,000	80

Зорилт	5	Гэр бүл салалтыг 2019 онд 1,5 хувь байгааг 2024 онд 1,2 хувьд хүргэж бууруулна.	Гэр бүл салалтын хувь	хувь	1,5	1,2	Аймгийн 2023 оны статистик тоон мэдээллээр гэрлэлт бүртгүүлсэн 156 гэр бүл, гэрлэлт цуцлуулсан 28 гэр бүл байна. Гэр бүл салалт нь **18** хувьтай байгаа нь өмнөх оны /гэрлэлт-164, цуцлалт-43/ мөн үеийнхтэй харьцуулахад 9 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.	100
Арга хэмжээ	1	Зорилтот бүлгийн гэр бүлд чиглэсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Эрсдэл өрхийн бууралт	Тоо	684	564	2023 оны судалгаагаар аймгийн хэмжээнд байнгын хүчирхийлэлтэй-25 өрх, архины хамааралтай-11 өрх, гэр оронгүй- 1 хүн байна.	100
	2	Хүүхдийн өмнө үүрэг хүлээгчдийг чадваржуулах сургалт зохион байгуулах	Хамрагдалтын хувь	Хувь	80	100	Нийгмийн бүлгүүдийн өмнө хуулиар үүрэг хүлээгчдэд хүүхэд хамгааллын хариу үйлчилгээ үзүүлэх, хүүхдийн эрхийн хэрэгжилтийг хангах, гэр бүл, хүүхдийн эсрэг хүчирхийлэлд өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх, хүүхэд хамгааллын үйлчилгээг сайжруулах, хөгжил оролцоог дэмжих, хамтарсан багийг арга зүйгээр хангах, ажлын байран дээр нь чадваржуулах, зөвлөн туслах хүрээнд Байгууллагын эцэг эхийн зөвлөл 250 гишүүн, Хамтарсан багийн 82 гишүүн, нийт 332 хүнийг хамруулан хүүхдийн өмнө үүрэг хүлээгчдийг чадваржуулах зөвлөгөөн, сургалт,	100

							хэлэлцүүлгийг 2 удаа зохион байгууллаа	
Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 9 **Хүн амын нийгэм-соёлын үйлчилгээ**								
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1 **Биеийн тамир, спортыг хөгжүүлэх**								
Зорилт	1	Нийтийн биеийн тамираар тогтмол хичээллэгчид 2019 онд 25193 байсныг 2024 онд 28105-д хүргэнэ.	Нийтийн биеийн тамираар тогтмол хичээллэгчдийн тоо	Тоо	25193	28105	Нийтийн биеийн тамираар эхний хагас жилд 25295 иргэн тогтмол хичээллэж байна. Монгол улсын ерөнхий сайдын санаачилгаар“ илүүдэл жингүй эртэч монгол " цаг таргая, энэ жилдээ эрүүл жиндээ арга хэмжээ зохион байгуулж иргэдийн нийтийн биеийн тамираар хичээллэх орчин бүрдүүлснээр сонирхол нэмэгдээд байна.	90
Арга хэмжээ	1	Иргэдийг эрүүл амьдралын идэвхтэй дасгал хөдөлгөөнөөр тогтмол хичээллүүлэх	Идэвхтэй дасгал хөдөлгөөнөөр тогтмол хичээллэгчдийн тоо	Тоо	8125	12340	Албан байгууллага, сум, аж ахуйн нэгж, багийн иргэд, клубууд өглөөний дасгал, бужгээр, фитнесс, иог, спиннинг, алхалт, дугуй, явган аялал, цас, мөсний арга хэмжээ, зөөлөн гүйлтээр эхний хагас жилийн байдлаар нийт-8638 иргэн хамрагдсан.	70
	2	Биеийн тамир, спортын салбарын үйл ажиллагааг өргөжүүлэх	Спортын холбоодтой хамтран зохион байгуулсан үйл ажиллагааны тоо	Тоо	12	16	Аймгийн болон улсын нийт 17 спорт холбоодтой хамтран ажиллах гэрээ байгуулан Улсын болон аймгийн аварга шалгаруулах 45 удаагийн тэмцээн уралдааныг хамтран зохион байгуулж 1500 гаруй хүүхэд, залуучууд, иргэдийг оролцуулсан. Мөн улс бүсийн чанартай уралдаан тэмцээнд оролцох эрхийн төлбөр, байр,	100

							хоол, унааны зардал, бэлтгэл, сургалт явуулах заал танхимаар ханган үйл ажиллагаанд нь 18.500.000 төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн.	
	3	Монгол үндэсний уламжлалт спортыг өвлүүлэн уламжлуулах ажлыг зохион байгуулах	Тухайн жилд зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	Тоо	4	8	Монгол үндэсний уламжлалт спортыг өвлүүлэн уламжлуулах ажлын хүрээнд Үндэсний сурын харваа тэмцээнийг 3 удаа, өвлийн харваа тэмцээнийг 1 удаа, үндэсний бөхийн барилдааныг 3 удаа, үндэсний шагайн харваа тэмцээнийг 3 удаа, Хаврын бүсийн морин уралдаан 1 удаа тус тус зохион байгуулсан. Мөн хүүхэд багачуудын дунд үндэсний спортыг хөгжүүлэх өвлүүлэн уламжлуулах зорилгоор ОУХЭХ өдөр буюу 06 дугаар сарын 01-нд цэцэрлэгийн насны хүүхдүүдийн дунд “Хуйрнан шуугигч” бөхийн барилдаан, сургуулийн насны хүүхдүүдийн дунд анх удаа “Үндэсний шагай”-н харваа тэмцээнийг зохион байгуулсан нь хүүхэд багачууд үндэсний спортоор хичээллэх хүсэл сонирхолтой болж тамирчдын тоо өсөн нэмэгдэж байна. Орон нутгийн төсвөөс 4,840,000, Улсын төсвөөс	100

							12,744,000 төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн.	
	4	Аймгийн төвд дугуйн замтай болох	Дугуйн замтай болсон эсэх	Тийм-1 Үгүй-0	0	1	Зураг төслийн Зэд прожект ХХК-ийн зураг төсвөөр Дэвжих эрдэнэ ХХКомпани аймгийн төвийн баруун шинэ зам дагуу 5.6 км дугуйн замыг барьж ашиглалтад оруулсан байна.	100
	5	Усан бассейн бүхий спортын цогцолбор байгуулах	Спортын цогцолборын зураг төсвийг хийлгэсэн эсэх	Тийм-1 Үгүй-0	0		Зураг төсөл зохиогч “Зэд прожект” ХХК, зураг төсвийн ажлыг гүйцэтгэсэн.	85
			Спортын цогцолборын гүйцэтгэлийн хувь	Хувь	0	100	Усан бассейн бүхий спорт цогцолборын ажлыг 2023 онд улсын төсвийн дөрвөн тэр бум наян хоёр /4.82.0/ сая төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий ажлын гүйцэтгэлийг “Жи жи ай” ХХКомпани нэг давхрын карказ, суурийн дүүргэлт зэрэг ажлыг хийж гүйцэтгээд байна. 2024 оны эхний хагас жилийн ажлын гүйцэтгэл 80 хувьтай, нийт барилгын гүйцэтгэлийн ажил 70 хувьд хүрсэн байна.	
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2 **Орон нутгийн хэмжээнд жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах**								
Зорилт	1	Эрэгтэйчүүдийн дундаж наслалтыг 2019 онд 71 байгааг 2024 онд 71,8-д хүргэнэ.	Өмнөх жилээс нэмэгдүүлсэн хувь	хувь	71	71,8	Аймгийн нийт хүн амын дундаж наслалт 74.87 байна. Үүнээс 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар эрэгтэй хүний дундаж наслалт 71.27 байгаа нь өмнөх жилээс 0.35 хувиар өссөн байна. /2022 онд 70.92/	99.2

Арга хэмжээ	1	Байгууллагын албан хаагчдыг эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулах талаар заалтыг хөдөлмөрийн дотоод журамд тусгах	Албан хаагчдыг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулах тухай дотоод журамд тусгасан байгууллагын хувь	Хувь	20	80	Аймгийн Засаг даргын эрхлэх хүрээний 23 байгууллага, 15 сумдын Засаг даргын Тамгын газрын Хөдөлмөрийн дотоод журамд албан хаагчдыг эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулах тухай заалтыг 100 хувь тусгасан. Эрүүл мэндийн сайдын А/340 дүгээр тушаалын дагуу албан байгууллага, аж ахуйн нэгжүүдтэй урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулах гэрээ байгуулж үзлэгт 25 албан байгууллага, аж ахуй нэгжийн 400 албан хаагч нар хамрагдсан байна.	100
	2	Төрийн албан хаагч эрэгтэйчүүдийг эрүүл мэндийн үзлэгт жил бүр хамруулах	Эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдсан эрэгтэй албан хаагчдын хувь	Хувь	30	70	Аймгийн хэмжээнд зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчлөл артерийн гипертензийн эрт илрүүлэг үзлэгт нийт 4391 хүн хамруулснаас эрэгтэй 1752 (39.8%), Чихрийн шижин хэв шинж 2-ийн эрт илрүүлэг үзлэгт нийт 4459 хүн хамруулснаас эрэгтэй 1809 (40.5%), амбулаторийн тусламж үйлчилгээнд хамрагдсан үйлчлүүлэгчийн 19902 хүн буюу 34.2%-ийг эрэгтэйчүүд тус тус эзэлж байна. Эрүүл мэндийн сайдын 2023 оны 379 дүгээр тушаалын дагуу “Хүн амын нас, хүйс, эрүүл мэндийн эрсдэлд	55.6

							суурилсан зонхилон тохиолдох халдварт болон халдварт бус өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх, үзлэг, шинжилгээ, оношилгоонд 18-аас дээш насны нийт 8701 хүн хамруулснаас 3604 хүн буюу 41.4%-ийг эрэгтэйчүүд эзэлж байна. Эрэгтэйчүүд олноор ажилладаг Онцгой байдлын газар, Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар, Зэвсэгт хүчний 0278-р байгууламж, Цагдаагийн газар, Цахилгаан дамжуулах сүлжээ, Цахилгаан түгээх сүлжээ Дундговь салбар”, Авто тээврийн төв, “Хот тохижуулах газар”, “Дундговь-Ус” ОНӨҮГазар, Политехникийн коллеж, Мандал сургууль, эмнэлэг, эрүүл мэндийн байгууллагуудын нийт 344 эрэгтэй албан хаагчдыг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулан эрүүл мэндийн зөвлөмж, зөвлөгөөг өгсөн. Нийт хамрагдалтын хувь 38,9	
	3	Хөвгүүд, эрэгтэйчүүдийн эрүүл зөв аж төрөх мэдлэг, хандлага, дадлыг төлөвшүүлэх арга хэмжээг жил бүр зохион байгуулах	Хөвгүүд, эрэгтэйчүүдийг хамруулсан үйл ажиллагааны тоо	тоо	1	3	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн Мэдрэл-Сэтгэцийн тасгаар архинд донтох өвчний сургалт, сурталчилгааг 346 иргэнд, “Архи согтууруулах ундааны хор уршиг,	100

							эрэгтэйчүүдийн сэтгэцийн эрүүл мэндийг дэмжих” сургалтыг төрийн болон төрийн бус 31 байгууллагын 520 эрэгтэй ажилтан, албан хаагчдад, “Эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэнд, эрсдэлт зан үйл”, “Сэтгэцийн эрүүл мэндээ хамгаалах” сэдэвт сургалтыг 1638 иргэнд тус тус хийлээ. Эрэгтэйчүүд олноор ажилладаг 10 байгууллагын 224 эрэгтэйчүүдэд, 13-18 насны ерөнхий боловсролын 6 сургууль, Политехникийн коллежийн сурагч, оюутнуудад “Дэлгэцийн донтолт”, “Өсвөр насныхны сэтгэцийн эрүүл мэнд”, “Хорт зуршлаас сэргийлэх нь” сэдвүүдээр 805 хүүхэд, оюутнуудыг хамруулсан. Сумдын Эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвүүдээс “Малчдын чуулга уулзалт” болон эрүүл мэндийн тэмдэглэлт өдрүүдийн хүрээнд нийт 46 удаагийн сургалтаар эрүүл мэндийн сургалт, сурталчилгааг 1136 эрэгтэйчүүдийг хамруулан явуулсан байна. Зохион байгуулсан арга хэмжээ, үйл ажиллагааны тоо 4	
			Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан эрэгтэй оюутны тоо	Хувь	90	100	Өсвөр насны үзлэгт нийт 1092 хүүхэд үзүүлснээс 414 нь эрэгтэй хүүхэд байна.	

							Политехникийн коллежийн нийт 251 суралцагчийг урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулснаас 125 нь эрэгтэй суралцагч хамрагдсан байна. Хүрсэн түвшин: 100%	
Үндсэн чиг үүргийн нэр:3 **Соёл, урлагийг хөгжүүлэх**								
Зорилт	1	Аймгийн ДНБ-д соёл урлагийн салбарын эзлэх хувь 2019 онд 0.61 хувь байсныг 2024 онд 0.77 хувьд хүргэнэ.	ДНБ-нд эзлэх өсөлтийн хувь	хувь	0.61	0.77	Аймгийн ДНБ-д соёл урлагийн салбарын эзлэх хувь эхний хагас жилийн байдлаар 2726.3 сая төгрөгөөр буюу 0.7 хувьд хүрсэн.	100
Арга хэмжээ	1	Соёл, урлагийн салбарын насжилт өндөртэй барилга байгууламжийг шинэчлэх	Тухайн жилд шинээр баригдсан барилгын тоо	Тоо	0	1	Өндөршил сумын "Соёл урлагийн цогцолбор"-ын барилга батлагдсан төсөв 2,796.8 сая төгрөг. Тайлант оны батлагдсан төсөв 500.0 сая төгрөг, эрх шилжиж аймгийн ХААГ -т гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендер зарлагдаад Цагааншовх ХХК шалгарсан. Барилгын шав тавигдлаа. Ажил гүйцэтгэх гэрээг Аймгийн Засаг даргатай байгуулсан. Гэрээний дүн 2,792.6 сая төгрөг. Ажлыг 6 сарын 20-оос эхлэхээр байна. Баянжаргалан сумын соёлын төвийн барилга Төрийн ХААГазраас гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендер зарлагдаж Ашид бьюлдинг ХХК шалгарлаа. Батлагдсан төсөвт өртөг 2,868.9 сая	30

							төгрөг. Тайлант оны батлагдсан төсөв 1,434.5 сая төгрөг. Барилгын ажил эхлүүлэх шав тавигдсан. Барилгын суурийн ажил хийгдэж, булалт хийгдлээ. Дэлгэрхангай сумын соёлын төвийн барилга Төрийн ХААГазраас гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендер зарлагдаж гүйцэтгэгчээр Брэнд шилдэг ХХК шалгарлаа. Барилгын төсөвт өртөг 2,868.9 сая төгрөг, тайлант оны батлагдсан төсөв 1,434.5 сая төгрөг. Барилгын ажил эхлүүлэх шав тавигдсан.	
	2	Соёл, урлагийн салбарыг мэргэжилтэй боловсон хүчнээр хангах	Соёл, урлагийн салбарын мэргэжилтэй ажилтны эзлэх хувь	Хувь	60	68	Соёл, урлагийн байгууллагууд өөрийн зардлаар сурч байгаа ажилтнуудад суралцах үед цалинтай чөлөө олгож, мөн мэргэшүүлэх сургалтуудад давтан хамруулж ажилласнаар салбарт 196 албан хаагч ажиллаж байгаагаас мэргэжил шаардсан 164 байхаас 110 ажилтан ажиллаж байна. Мэргэжилтэй ажилтны эзлэх хувь эхний хагас жилийн байдлаар 67 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 8.4%-аар нэмэгдэж өссөн дүнтэй байна. Мэргэжилтэй ажилтны	87.5

							тоо нэмэгдсэнээр соёл, урлагийн үйл ажиллагааны хүртээмж чанартайгаар иргэдэд хүрэх нөхцөл бүрдсэн.	
	3	Соёл, урлагийн салбарын ажилтнуудын амьдрах нөхцөлийг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлэх	Дэмжлэгт хамрагдсан ажилтны тоо	Тоо	0	3	Луус сумын Соёлын төвийн бүжгийн багш, өвийн ажилтан, Дэлгэрцогт сумын 1 ажилтан нийт 3 соёлын ажилтныг орон сууцанд амьдрах хүсэлт гаргасны дагуу нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэж ажилласан.	100
***Үндсэн чиг үүргийн нэр: 4* Соёлын өвийг хамгаалах**								
Зорилт	1	Бүртгэн баримтжуулж, хамгаалалтад авсан соёлын биет өв 269 байгааг 285-аар нэмэгдүүлнэ.	Хамгаалалтад авсан соёлын биет өвийн тоо	Тоо	269	554	Сумдын соёлын төвийн өвийн ажилтнуудад баримтат өвийг таних, бүртгэн баримтжуулах талаар арга зүйн зөвлөгөөг цахимаар өгч ажилласнаар 7 сумын иргэд, сүм хийдэд хадгалагдаж байгаа 860 баримтат өвийг шинээр бүртгэлжүүлж ажилласан.	100
	2	"Дуу хуурын өлгий" нутгийн онцлог өв соёлыг ирээдүй хойч үедээ өвлүүлэн, залгамж халааг бэлтгэх	Зохион байгуулах дугуйлангийн төрөл	Тоо	25	26	Үндэсний өв соёлыг түгээн дэлгэрүүлэх ажлын хүрээнд салбарын 18 байгууллагад соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлагчдын шавь сургалтыг зохион байгуулах талаар арга зүйн зөвлөгөө өгснөөр дуу, хөгжим, драм, уран зураг, боловсролын хөтөлбөр гэсэн 5 агуулгын хүрээнд 42 төрлийн дугуйланг хичээллүүллээ. “Хүүхэд, гэр бүл хөгжил хамгааллын жил"-ийн ажлын	100

							хүрээнд Улсын ахлах засуулч, морь цоллооч Т.Цэрэндаваа, Монгол улсын хүндэт засуулч О.Жанчивдорж, уртын дуучин Х.Эрдэнэцэцэг нартай сургагч багшаар ажиллуулах гэрээ байгуулж, мартагдаж буй соёлын биет бус өв болох гийнгоо бөх, морины цол дуудах шавь сургалтыг зохион байгуулж, аймгийн хэмжээнд 65 хүүхэд, соёлын төвд 9 сургагч багшийг бэлтгэж, шинээр дугуйлангийн нэр төрөл нэмэгдлээ. Аймгийн удирдлагын бодлого зохицуулалтаар дэмжигдэн, шаардлагатай 3,5 сая төгрөгийн төсвийг шийдвэрлүүлсэн.	
			Дугуйланд хамрагдсан хүүхдийн тоо	Тоо	393	440	Эхний хагас жилийн байдлаар салбарын 18 байгууллагад шавь сургалт болон, дугуйланд 850 оролцогчийг хамруулж, соёлын өвийг түгээн дэлгэрүүллээ.	
	3	Аймгийн түүхэн онцлог ёс заншил, зан үйл, өв уламжлал, түүх, соёлын дурсгалуудыг шингээсэн баримтат өвийг бий болгох	Баримтат уран сайхны кино хийсэн эсэх	Тийм-1 үгүй-0	0	-	Өмнөх онд хэрэгжсэн. Аймгийн түүхэн онцлог ёс заншил, зан үйл, өв уламжлал, түүх, соёлын дурсгалуудыг шингээсэн “Монголын баялаг 330” баримтат өвийн киног хийж, түгээсэн.	ХБ

Зорилт	2	2020 онд аймгийн нийт өрхийн 38.1 хувь нь угийн бичиг хөтөлж байгааг 2024 онд 24 хувиар нэмэгдүүлнэ.	Угийн бичгээ хөтөлсөн өрхийн эзлэх хувь	Хувь	38.1	62.1	Салбарын 19 байгууллагыг угийн бичиг хөтлөх арга зүйгээр хангаж, 3 сумын хэмжээнд аян зохион байгууллаа. Байгууллагын давуу талыг ашиглаж, сургагч багшийг ажиллуулан иргэд, аж ахуй нэгжид үнэ төлбөргүй сургалт хийлээ. Сургалтын үр дүнд угийн бичгийн хөтлөлт өмнөх оноос 20 хувиар өсч 66,9 хувьтай.	100
Арга хэмжээ	1	Иргэдийн угийн бичиг хөтлөх мэдлэг, чадварыг дээшлүүлэх	Сургалт, мэдээлэлд хамрагдсан иргэдийн тоо	Тоо	8149	12149	Угийн бичгийн 9 удаагийн сургалт, 1 удаа аян зохион байгуулж, соён гэгээрүүлэх 355 гарын авлага тарааж, эхний хагас жилд төлөвлөснөөр 860 иргэнийг хамруулан ажилласны үр дүнд угийн бичиг хөтөлж буй өрхийн тоо 202-аар нэмэгдэж 7194-д хүрлээ.	70.8
	2	Угийн бичиг хөтлөх ажлын үр дүнг үнэлж, дүгнэх	Дүгнэх үйл ажиллагааг зохион байгуулсан эсэх	Тийм-1 Үгүй-0	0	1	Аймгийн Засаг даргын захирамжаар батлагдсан “Угийн бичигтэн удмынхан шалгаруулах болзол”-ын хугацаа 11 дүгээр сард зохион байгуулахаар тусгагдсан.	ХБ
***Үндсэн чиг үүргийн нэр: 5* Хүн амд боловсролын үйлчилгээ үзүүлэх**								
Зорилт	1	Сургалтын чанарын үнэлгээний дунджийг 2019 онд 39.1 хувь байсныг 2024 онд 49 хувьд хүргэнэ.	Боловсролын чанарын үнэлгээ	Хувь	39.1	49	9 дүгээр сард хэрэгжилтийг тооцно	ХБ
	1	Сургуулийн өмнөх боловсролын хамран сургалтыг нэмэгдүүлэх	СӨБ-ын хамран сургалтын хувь	Хувь	72.5	76	Сургуулийн өмнөх боловсролд 4365 хүүхэд хамрагдахаас 3540 хүүхэд	100

Арга хэмжээ	2						хамрагдаж, хамран сургалт 81,1 хувьтай байна. Энэ нь өмнөх оноос 3,1 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. 	
	2	Шаардлагатай суманд шинээр цэцэрлэгийн барилга барих	Тухайн жилд шинээр ашиглалтад орсон цэцэрлэгийн тоо	Тоо	2	2	Эрдэнэдалай сумын цэцэрлэгийн барилга 2024-2025 онуудад баригдахаар улсын төсөвт тусгагдан барилгын ажил эхлээд 30%-тай явагдаж байна.	50
			Хөрөнгө нь шийдвэрлэгдсэн цэцэрлэгийн тоо	Тоо	2	1	Эрдэнэдалай сумын цэцэрлэгийн барилгын ажлын нийт төсөв 3.3 тэрбум төгрөг бөгөөд энэ онд 2,061.50 сая төгрөг төсөвт суугдан барилгын ажил эхлээд явж байна. Хулд сумын цэцэрлэгийн барилгын зураг төсөв хийгдэж магадлалын дүгнэлт гарсан бөгөөд 2025 оны төсөвт суулгуулахаар “Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын цахим системд оруулсан. Цагаандэлгэр сумын цэцэрлэгийн барилгын зураг төсвийг хийлгэхээр сумын орон нутгийн хөгжлийн санд 50.0 сая төгрөг суулгасан.	

	3	Шаардлагатай сумдад хувилбарт сургалтыг зохион байгуулах	Хувилбарт сургалтад хамрагдсан хүүхдийн тоо	Тоо	-	400	Хувилбарт гэр цэцэрлэг сургалтад 398 хүүхэд хамрагдаж байна.	ХБ
			Шинээр нэмж ашиглалтад оруулсан гэр цэцэрлэгийн тоо	тоо	5	1	Эрдэнэдалай сумын цэцэрлэгт 1 гэр цэцэрлэгийн иж бүрдэл 2 гэр /гал тогоо, цэцэрлэгийн үйл ажиллагаа зохион байгуулах/ нийлүүлэгдсэн.	
	4	ЕБС-ийн бага, суурь боловсролын хамран сургалтыг нэмэгдүүлэх	Бага, суурь боловсролын хамран сургалтын хувь	Хувь	91.6	96.5	Ерөнхий боловсролын сургуульд 2023-2024 оны хичээлийн жилд 8852 хүүхэд хамрагдаж байна. Өөрийн аймгийн ЕБС-д 6-14 насны 7529 сурагч хамрагдаж Политехникийн коллеж болон насан туршийн боловсрол, өөр аймгийн сургуульд хамрагдаж байгаа 6-14 насны 416 хүүхэд байна. Нийт 6-14 насны 8296 хүүхэд хамрагдахаас 7945 хүүхэд хамрагдаж хамран сургалтын хувь 95.7 хувь байна. Энэ нь өмнөх оноос 0,6 хувиар өссөн байна.	83.6
	6	Шаардлагатай сумдад шинээр сургуулийн барилга барих	Шинээр ашиглалтад орсон сургуулийн тоо	Тоо	2	2	Говийн Ирээдүй, Хүмүүнлэг сургуулиудын барилгын ажил 5 сарын 1-ны өдрөөс үргэлжлэн явагдаж байна. Говийн ирээдүй сургуулийн 1,2,3 давхрын шатны хонгил болон шалны ажил, дотор шаврын ажил хийгдэж байна. Хэрэгжилт 85%. Хүмүүнлэг сургуулийн хувьд гадна болон дотор бохирын шугам,	70

							дотор магистрал шугамууд бүрэн хийгдсэн, 1-р давхрын дотор шавар, гадна талын пасадны рам хийгдэж байна. Хэрэгжилт 60%. Эрдэнэдалай сумын сургуулийн ажлын зураг төсөв нь магадлалаар баталгаажих шатандаа явж байна. Энэ онд Говийн ирээдүй сургууль 4.5 тэрбум, Хүмүүнлэг сургууль 7.6 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт хийгдэнэ. Эрдэнэдалай сумын сургуулийн 10,5 тэрбум төгрөгийн зураг төсөв батлагдсан.	
	7	Сургууль бүрд хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэдтэй ажиллах танхим, байгалийн ухааны хичээлийн кабинетыг байгуулах	Байгуулсан хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэдтэй ажиллах танхимын тоо	Тоо	-	2	2024 оны хагас жилийн байдлаар хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн хөгжлийг дэмжих танхимыг Эрдмийн далай, Говийн ирээдүй, Цэгц билиг, Мандал, Сайхан-Овоо, Дэлгэрцогт, Луус, Дэрэн, Өндөршил, Дэлгэрхангай, Баянжаргалан, Гурвансайхан, сумын ерөнхий боловсролын сургуулиудад улсын болон орон нутгийн хөгжлийн сангийн дэмжлэгтэйгээр байгууллаа. Нийт 12 сургууль буюу 63 хувь нь хөгжлийн танхимыг байгуулж, сурагчдын бэрхшээлийн онцлог, суралцах хэв маягт тохируулан ажиллаж,	93.4

							алдагдсан чадварыг боломжит дээд хэмжээнд сэргээн, хөгжүүлж байна.	
			Байгуулсан байгалийн ухааны кабинетын тоо	Тоо	3	26	2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутгийн орчны бүс Өлзийт , Говь-Угтаал, Гурвансайхан сумдын сургуулиуд Монгол Улсын Засгийн газар, Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улсын Засгийн газар хоорондын буцалтгүй тусламжийн хэлэлцээрийн хүрээнд: Германы зээлийн банк (KFW)-ны хөрөнгө оруулалтаар Байгаль орчин аялал, жуулчлалын яаманд хэрэгжиж буй “Биологийн олон янзын байдлыг хамгаалах, уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох II, III” төслөөс тус бүр 66 сая төгрөгийн өртөг бүхий кабинетыг байгууллаа. Аймгийн хэмжээнд нийт 20 кабинет хичээл сургалтыг үр дүнтэй явуулах боломж бүрдээд байна.	
	8	Оюутан суралцагчтай гэрээ хийх замаар нэн шаардлагатай мэргэжлийн багшийн хангалтыг нэмэгдүүлэх	Гэрээ байгуулсан оюутны тоо	Тоо	-	-	9 дүгээр сард гэрээ байгуулна.	ХБ
	9	Гадаад хэл болон байгалийн ухааны судлагдахууны багш нарыг гадаад улсад болон	Мэргэжил дээшлүүлсэн багшийн тоо	Тоо	4	12	2-р сард БНСУ-ын Чэжү Ду арал руу Англи хэлний сургалтын чанарыг	100

		дотоодод урт хугацаанд мэргэжил дээшлүүлэх					сайжруулах тухай вакумжуулсан Анхны Монголын Англи хэлний Воркшоф- программын сургалтад Эрдэнэдалай сумын Англи хэлний багш Ч.Уртнасан, Э.Батчимэг, Говийн Ирээдүй Цогцолбор сургуулийн багш Э.Уганцэцэг, Эрдмийн Далай цогцолбор сургуулийн багш Б. Бат-Оюун нар аймгийн Засаг дарга, сумын Засаг дарга, ЕБС-ийн дэмжлэгтэйгээр явж суралцан аймгийн хэмжээний бүх гадаад хэлний багш нарт сургалт арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан байна. Хагас жилийн байдлаар 4 багш гадаадад мэргэжил дээшлүүлсэн.	
	10	12-р ангийн сурагчдад ажил мэргэжлийн баримжаа олгох сургалт, зөвлөгөө, сорилыг үе шаттай зохион байгуулах	ЭЕШ-ын 10 хичээлийн дундаж оноо	Оноо	498,4	506	Хэрэгжилт гарах болоогүй, хүлээгдэж байна.	ХБ
	11	Чадварлаг багш арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	Хувь	-	85	2024 онд 4 багш, 4 суралцагч улсын олимпиадад 2-3-р байруудыг эзэлсэн. Мөн улсын багш нарын эрдэм шинжилгээний бага хуралд 2024 онд Сургуулийн өмнөх боловсролын илтгэлийн уралдаанд Сайнцагаан сумын 3-р цэцэрлэгийн эрхлэгч Г.Мөнхтуяа, арга	ХБ

							зүйч Энх-Эрдэнэ нар 3-р байр, ЕБС-ийн илтгэлийн уралдаанд Мандал сургуулийн М.Энхбаяр захиралтай удирдлагын баг тусгай байр тус тус эзэлсэн нь аймгийн багш нарын илтгэх болон судалгаа хийх чадвар тус хөтөлбөрийг хэрэгжүүлснээр ахиц гарсныг харуулж байна. Төлөвлөгөөний хэрэгжилт гарах болоогүй байна. /Элсэлтийн ерөнхий шалгалт 7 сард зохион байгуулагдана. Дүн мэдээ 9 сард ирнэ.	
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 6 **Хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалах, дэмжих**								
Зорилт	1	Эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвүүдийн тоног төхөөрөмжийн хангалт 2019 онд 85.0 байсныг 2024 онд 86.7 хувьд хүргэнэ.	Тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	Хувь	85.0	86.7	Аймгийн эрүүл мэндийн байгууллагуудад 19 нэр төрлийн 507.5 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжөөр хангагдлаа. Нэн шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн хангалт 92.1% байна.	100
Арга хэмжээ	1	Сумдын эрүүл мэндийн төвүүдийг мобайл технологиор хангах	Хангагдсан сумдын тоо	Тоо	4	11	Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын 76.8 санхүүжилтээр Эрдэнэдалай, Гурвансайхан, Дэлгэрцогт, Луус, Улсын төсвийн 15.2 сая төгрөгөөр Цагаандэлгэр сумын эрүүл мэндийн төвд мобайл технологийн тоног төхөөрөмжөөр хангагдсан. 15 сумын эрүүл мэндийн байгууллагууд 100 хувь	100

							мобайл технологиор хангагдлаа.	
	2	Эмнэлэг эрүүл мэндийн төвүүдийг оношилгоо, эмчилгээний дэвшилтэт тоног төхөөрөмжөөр хангах	Тоног төхөөрөмжийн хангалт	Хувь	85.0	86.7	Нэгдсэн эмнэлэгт ЭМЯ-ны хөрөнгө оруулалтаар "Зүрх судасны төсөл"-ийн хүрээнд 137.6 сая төгрөгийн зүрхний ЭХО аппарат, НҮБ-ын Хүн амын сангийн хөрөнгө оруулалтаар 239.9 сая төгрөгийн хог хаягдлын автоклавыг нийлүүлсэн. ДЭМБ, АХБ-ны хөрөнгө оруулалтаар "Зооноз өвчин судлалын төв"-д ПСR-ын шинжилгээний аппарат, дагалдах эм, урвалж бодис, био аюулгүй кабинет, лабораторийн ширээ, хөргөгч, хөлдөөгч зэрэг 8 төрлийн тоног төхөөрөмж олгож лабораторийн орчин нөхцөл болон чадавхыг сайжруулж орон нутагт шаардлагатай ПСR-ийн шинжилгээг нэмэлтээр хийдэг болсон. ДЭМБ-аас Өлзийт, Сайхан-Овоо, Цагаандэлгэр, Эрдэнэдалай сумдад нийт 13,0 сая төгрөгийн бүлээцүүлэх хөнжил, 7,8 сая төгрөгийн хэм хяналтын термостат, аймгийн хэмжээний нийт 68 багийн эмч нарын ажиллах нөхцөлийг сайжруулах хүрээнд 53.6 сая төгрөгийн багийн эмчийн үзлэгийн	100

							цүнхийг тус тус хандивлан өглөө. Тоног төхөөрөмжийн хангалт 92.1% байна.	
	3	Эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвүүдийн автомашины парк шинэчлэлт, багийн эмч нарын унааг үе шаттай хийж, түргэн тусламжийн автомашиныг яаралтай тусламжийн тоног төхөөрөмжөөр тоноглох	Автомашины хангалт	Хувь	90	95	Улсын төсвийн 184.0 сая төгрөгийн хөрөнгөөр Өлзийт, Говь-Угтаал сумын эрүүл мэндийн төвд 2 автомашиныг хүлээлгэн өгсөн. Түргэн тусламжийн автомашины хангалт 98% байна.	66.7
			Тоноглосон автомашин	Тоо	1	5	Улсын төсвийн 40,0 сая төгрөгийн санхүүжилтээр Өлзийт сумын эрүүл мэндийн төв 1 яаралтай тусламжийн тоноглогдсон машинаар хангагдан, аймгийн хэмжээнд өссөн дүнгээр 5 боллоо.	
			Багийн эмчийн унаа	Тоо	1	21	Өрх, сумын эрүүл мэндийн төвүүд яаралтай тусламжийн авто машинаар бүрэн хангагдсан. Багийн дуудлагад яаралтай тусламжийн машинаар үйлчилдэг.	
Зорилт	2	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанарын үзүүлэлтийг 2020 онд 83.0 байсныг 2024 онд 85.0 хүргэнэ.	Чанарын үзүүлэлт	Хувь	83.0	85.0	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанарын үзүүлэлт 81.4 хувьтай байна.	95.7
	1	Явуулын тусламж, үйлчилгээгээр алслагдсан сум багийн иргэдийг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулах	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдсан иргэдийн эзлэх хувь	Хувь	29.7	33.0	Аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн эмч нарийн баг 14 суманд томилон ажиллуулж нийт 2096 иргэн, Улсын Нэгдүгээр төв эмнэлэгтэй хамтарсан баг 6 суманд төвлөрүүлэн 15 хоногийн хугацаанд 18 дээш насны	77.5

Арга хэмжээ							1083 хамруулан зөвлөгөө мэдээлэл өгч ажилласан ба нийт 3179 иргэнийг явуулын тусламж үйлчилгээгээр хамруулсан байна. Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хамрагдалтын хувь 75 хувьтай. Зарцуулсан төсөв орон нутгийн төсвийн 6,8 сая төгрөг.	
			Өвчлөл илэрсэн иргэдийн эрүүлжилтийн хувь	Хувь	26.0	30.0	Эмнэлэг эрүүл мэндийн төвөөр 58025 үйлчлүүлэгч амбулаторийн тусламж үйлчилгээ авснаас урьдчилан сэргийлэх үзлэгт 10537 үйлчлүүлэгч хамрагдаж амбулаториор урьдчилан сэргийлэх үзлэг хамрагдалт 18.2% байна. Үзлэгээр илэрсэн өвчлөлийг эмчийн хяналтад авсан ба эрүүл	
	2	Хот хоорондын зам дагуу болон алслагдсан сумдад яаралтай тусламжийн цэг байгуулах	Цэг байгуулсан сумдын тоо	Тоо	1	3	Сайнцагаан сумын Автозамын пост, Хулд, Дэлгэрцогт, Луус, Сайхан-Овоо сумдад яаралтай тусламжийн 5 цэгийг байгуулан ажиллаж байна. 2024 оны 12 сард Баянжаргалан сумын эрүүл мэндийн төвийг түшиглэн "Яаралтай тусламжийн цэг"-ийг нээхээр бэлтгэл ажлыг хангаж байна. Цэгт шаардлагатай 6 нэр төрлийн 10 тоног төхөөрөмж мөн Сайхан-Овоо сумын цэгт	100

							нэмэлт тоног төхөөрөмж авахаар тендер шалгаруулалт зарлагдсан. Яаралтай тусламжийн цэгээр зам тээврийн осол 11, бусдад зодуулсан 5, уналт 10, осголд 1, түлэгдэлт 1, нохойд уруулсан 2 тохиолдолд тусламж үйлчилгээг үзүүлсэн байна.	
	3	Олон улсын эмнэл зүйн UP TO DATE программыг эмч бүр ашиглах,алсын зайн оношилгоо, зөвлөгөө авах нөхцөлийг бүрдүүлж эмч нарыг компьютер тоног төхөөрөмжөөр хангах	Ашиглалтын хувь	Хувь	0	100	Олон улсын эмнэл зүйн UP TO DATE цахим платформыг эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн эмчилгээ оношилгоонд 100% ашиглаж хэвшээд байна. Эхний 4 сарын байдлаар 3-р шатлалаас 5 удаа, анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагад аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн нарийн мэргэжлийн эмч нар 6 удаа зөвлөгөөг өгсөн байна.	100
			Хангалтын хувь	Хувь	45	100	Уламжлалт анагаах ухааны Нэгдсэн эмнэлэг, Адаацаг, Дэрэн, Хулд сумын эрүүл мэндийн төвүүд ЭМД-ийн гүйцэтгэлийн санхүүжилтээр албан хэрэгцээнд 4 компьютер авч цахимаар эмчилгээ үйлчилгээ, оношилгоо авах боломжийг бүрдүүллээ. Шинээр авсан компьютер 4 өссөн дүнгээр 53 боллоо. TO DATE программыг ашиглах боломжоор 100% хангагдлаа.	

	4	Эхийн эндэгдэлгүй ажиллаж, хүүхдийн тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулж 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийг бууруулах	Эхийн эндэгдэл /100 000 амьд төрөлт/	Просант имиль	0	0	Хагас жилийн байдлаар нийт 243 эх төрж, амьд төрөлт 244 бүртгэгдсэн. Нийт төрсөн эхчүүдийн 95% аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн нарийн мэргэжлийн эмч нарын хяналтад төрсөн байна. Эхийн эндэгдлийн тохиолдол бүртгэгдээгүй байна.	100
			5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /1000 амьд төрөлт/	Промил ь	10.0	9.0	Өнгөрсөн оны мөн үед 4.1 промиль байсан бөгөөд эхний хагас жилийн байдлаар 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэлгүй бүртгэгдээгүй байна.	
Зорилт	3	Халдварт бус өвчлөлийн түвшин 2020 оны 7441.5 байсныг 2024 онд 7241.5 болгож бууруулна.	10000 хүн амд ногдох халдварт бус өвчлөлийн түвшин	Промил ь	7441.5	7241.5	Халдварт бус өвчлөлийн түвшин 10000 хүн амд 3999,2 ногдож байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 15 промилиор өссөн байна.	100
Арга хэмжээ	1	Иргэн, өрх гэр бүл, байгууллага, хамт олонд түшиглэн эрүүл мэндэд ээлтэй орчин бүрдүүлэх	Эрүүл мэндийг дэмжигч эрүүл мэндээ дээдлэгч иргэний тоо	Тоо	37	129	“Эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллага, хамт олон, иргэн, өрх гэр бүл”-г шалгаруулах болзол, журмыг Эрүүл мэндийн газрын даргын 2024 оны 3 сарын 5-ны өдрийн 01/128 тоот албан бичгээр нийт байгууллага, аж ахуй нэгжүүдэд хүргүүлсэн. Болзол журмын дагуу шалгаруулалтыг 4 дүгээр улиралд зохион байгуулна.	ХБ
			Хог хаягдлын автоклаваар хангагдсан ЭМБ-ын тоо	Тоо	0	15	Өрх, сумын эрүүл мэндийн төвүүд хог хаягдлын автоклаваар 100% хангагдсан.	

	2	Хүн амын дунд өвчлөл, нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан болж буй өвчлөлийг бууруулах олон талт арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх .	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулсан хүн амын хувь	Хувь	29.7	34.0	Урьдчилан сэргийлэх эрт илрүүлэг үзлэгт 47199 иргэн хамрагдахаас 20981 хамрагдаж, хамрагдалтын хувь 44.5% байна.	71.5
			Эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтын хувь	Хувь	57.8	67.4	Тайлант хугацаанд нийт 85 халдварт өвчин бүртгэгдсэн ба өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 10000 хүнд амд 17.5-аар буурсан байна. Зорилтот бүлгийн иргэдийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр сүрьеэ 8, бэлгийн замаар халдварт өвчлөл 28 тохиолдол илрүүлж эмчийн хяналтад авсан. Зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчлөл артерийн гипертензийн эрт илрүүлэг үзлэгт хамрагдвал зохих 22795 иргэнээс 5844 буюу 25.6%, чихрийн шижин өвчний эрт илрүүлэг үзлэгт хамрагдвал зохих 24056 иргэнээс 5866 буюу 24.3%, умайн хүзүүний хорт хавдрын эрт илрүүлэг үзлэгт хамрагдвал зохих 2295 иргэн хамрагдахаас 852 буюу 37.1%, хөхний хорт хавдрын эрт илрүүлэг үзлэгт 8043 иргэн хамрагдахаас 2344 буюу 29.1%-тай хамрагдсан байна. Зорилтот иргэдийн үзлэгт хамрагдалт 29% байна.	

			Эрүүл мэндийн боловсрол олгосон хүн амын эзлэх хувь	Хувь	59.4	80.0	Иргэдэд эрүүл мэндийн боловсрол олгох хүрээнд танхимын сургалтыг 208 удаа 10482 хүнийг хамруулж, эрүүл мэндийн байгууллагуудын олон нийтийн цахим мэдээллийн хэрэгслээр 263 удаа мэдээлэл, зөвлөмж, 9 видео контентыг тус тус түгээлээ. Иргэдийн хандалтаар 55057 хүн үзэж мэдээлэл авсан байна. Сургалт сурталчилгаанд хамрагдсан хүний амын эзлэх 22.7 байна.	
	3	Нийгмийн эрүүл мэндийн онцгой байдлын үеийн нөөцийн бэлэн байдал, хариу арга хэмжээ шуурхай авах чадавхыг бүрдүүлэх, халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, дархлаажуулах үйл ажиллагааг өргөжүүлэх.	Гамшгийн үеийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөцийн хангалтын хувь	Хувь	50.0	60.0	Эрүүл мэндийн байгууллагуудад эм эмнэлгийн хэрэгслийн бэлэн байдалд үнэлгээ хийхэд гамшгийн үеийн нийт 107 нэр төрлийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөц байхаас 93 төрөл, хангалт 86,9% байна.	98
			Гамшгийн үеийн тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	Хувь	78.0	90.0	Эрүүл мэндийн сайдын 2023 оны А/211 тушаалын Гамшгийн үеийн тоног төхөөрөмжийн бэлэн байдлыг ханган амьсгалын аппарат, зөөврийн рентген аппарат, зөөврийн эхо аппарат, өвчтөний хяналтын монитор, зүрхний цахилгаан бичлэгийн аппарат, пульсоксиметр, хүчилтөрөгч өтгөрүүлэгч аппаратын хэвийн ажиллагааг ханган ашиглаж байна. Тоног	

							төхөөрөмжийн хангалт 90,7% байна.	
			Дархлаажуулалтын хамралтын хувь	Хувь	94.4	96.5	Заавал хийх товлолд дархлаажуулалтад хамралт 90,2% байна.	
	Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 10 Хүнс, хөдөө аж ахуй, үйлдвэрлэл, худалдаа, үйлчилгээ							
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1. Газар тариалангийн бодлого зохицуулалт: Газар тариалангийн тариалангийн үйлдвэрлэлийн тогтвортой хөгжлийг хангах, эрчимжүүлэх								
Зорилт	1	Орон нутгийн хүн амын төмс, хүнсний ногооны хэрэгцээний 30 хувийг хангана.	Хангамжийн хувь	Хувь	17,7	30	10-р сардаа ургац хураан авна.	ХБ
Арга хэмжээ	1	Төмс тариалсан талбай болон хураан авсан ургацын хэмжээг нэмэгдүүлэх	Тариалсан талбайн хэмжээ	га	27	34	Хаврын тариалалтын явцын мэдээгээр 12 сумын 3 хоршоо, 50 иргэн 14,2 га-д төмс тариалаад байна. тариалалт 41,7 хувьтай байна. Төсөв УТ-56,8 ОН-15,0	40
			Хураан авсан ургацын хэмжээ	тн	238	308	10-р сардаа ургац хураан авна.	
	2	Хүнсний ногоо тариалсан талбай болон хураан авсан ургацын хэмжээг нэмэгдүүлэх	Тариалсан талбайн хэмжээ	га	16,2	21	12 сумын 3 хоршоо /Сайнцагаан сумын "Хүрээн-Ус", "Цэвэр шимт ургац", Эрдэнэдалай сумын Далайн баялаг төгөл, хоршоод/, 50 иргэн 10,5 га-д хүнсний ногоо тариалаад байна. Тариалалт 50 хувьтай байна. Төсөв:Хувийн хэвшил-250,0	
			Хураан авсан ургацын хэмжээ	тн	131	159,8	7-р сардаа ургац хураан авна.	
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2. Хүнсний үйлдвэрийн хөгжлийн бодлого зохицуулалт*:* Хүнсний болон хоол үйлдвэрлэлд үнэ цэнийн болон кластерийн сүлжээг хөгжүүлэх, хүн амын хүнсний хангамжийг тогтворжуулах								

Зорилт	1	Мах сүүн сүүн бүтээгдэхүүний орон нутгийн үйлдвэрлэлийн хэмжээ 2020 онд 325,1 тн байсныг 2024 онд 482,2 тн-оор нэмэгдүүлж хангамжийн хувийг 36,9 хувьд хүргэнэ.	Үйлдвэрлэлийн хэмжээ	Тн	325,1	476	Сумдын уламжлалт аргаар мал төхөөрөх цэгүүд нь одоогоор мал төхөөрөх үйл ажиллагааг эхлээгүй байна. Харин Сайнцагаан суманд үйл ажиллагаа явуулдаг бууз баншны цехүүдэд нийт -9,5 тонн махан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж хэрэгцээт махан бүтээгдэхүүний 0,5 хувийг, Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн 0,22 тн-ийг үйлдвэрлэж -0,09 хувийг, бол үйлдвэрийн аргаар нийт 9,72 тн мах болон сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 0,72 хувийг хангасан байна.	ХБ
			Хангамжийн хувь	Хувь	19,6	36,9	Орон нутгийн үйлдвэрлэлээр нийт 0,72 хувийг хангасан байна.	
Арга хэмжээ	1	Үйлдвэр цехэд бэлтгэсэн мах, махан бүтээгдэхүүнийг хүн амын хэрэгцээнд нийлүүлэх	Бэлтгэсэн махны хэмжээ	Тн	321,4	470,5	Сумдын уламжлалт аргаар мал төхөөрөх цэгүүд нь одоогоор мал төхөөрөх үйл ажиллагаа эхлээгүй байна.	ХБ
	2	Үйлдвэрийн аргаар боловсруулсан сүүний хэмжээг нэмэгдүүлэх	Нийлүүлсэн сүүний хэмжээ	Мян.л	3,7	5,5	Мандалговь Хүнс ХХК үйлдвэрийн аргаар 200л аарцыг боловсруулж ааруул, 20л ингэний хоормог ариутган стандартын шаардлага хангасан сав баглаа боодолтойгоор хүн амын хэрэгцээнд нийлүүлсэн байна.Төсөв хувийн хэвшил 8,4 сая.төг	ХБ

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 3 Хөнгөн, *Жижиг, дунд үйлдвэр, үйлчилгээ, хоршооны* хөгжлийн бодлого, зохицуулалт: Хөнгөн үйлдвэр, Жижиг, дунд үйлдвэр, ахуйн үйлчилгээ, хоршооны салбарт кластерын сүлжээг хөгжүүлэх									
Зорилт	1	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрлэлийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь 2019 онд 17,5 хувь байсныг 2024 онд 23.3 хувьд хүргэнэ.	ДНБ-д эзлэх хувийн өсөлт	Хувь	17.5	23.30	Статистикийн тоо мэдээ танилцуулга нэгтгэл гарах хугацаа болоогүй.	ХБ	
Арга хэмжээ	1	Арьс ширний анхан шатны тордолтын цех байгуулах	Цехийн тоо	Тоо	1	3	Арьс шир боловсруулах чиглэлээр 1 аж ахуйн нэгж 300,0 сая.төгрөгийн хүсэлт ирүүлээд байна. Уг төсөл нь эхний шатандаа тэнцсэн ЖДҮГазраас ирсэн нарийвчилсан шатны босго оноод хүрээгүй буцаагдсан байна. Шинээр байгуулагдсан арьс, ширний цех байхгүй байна.	10	
			Ажлын байрны тоо	Тоо	3	9	Одоогоор ажлын байр бий болоогүй		
	2	Өлзийт суманд ингэний фермерийн аж ахуйг байгуулж, сүүг үйлдвэр цехэд нийлүүлэн үнэлэмжийг нэмэгдүүлэх	Саальд хамрагдах ингэний тоо	тоо	0	150	Үйл ажиллагаа явуулахаа больсон. 2023-2024 шилжих жил зуд болсонтой холбоотойгоор саалийн ингэгүй болсон. Төл авч чадаагүй. Цаашид үйл ажиллагаа явуулахгүй боломжгүй болсон.	0	
			Тухайн жилд нийлүүлсэн сүүний хэмжээ	тн	0	7			
	3	Сумдад мал төхөөрөх цех байгуулах	Цехийн тоо	Тоо	5	10	Мах, махан бүтээгдэхүүн боловсруулах чиглэлээр энэ онд 6 аж ахуйн нэгж нийт 1,0 тэрбум төгрөгийн хүсэлт ирүүлээд байна. Эдгээр төслүүд эхний шатандаа тэнцсэн боловч Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг	50	

							ЖДҮГазраас нарийвчилсан шатны судалгаагаар /шалгалт/ 420,0 сая.төгрөгийн санхүүжилт хүссэн 3 ААНэгжийн төсөл тэнцсэн байна. Дэд хорооны хурал хүлээгдэж байна.	
	4	Орон нутгийн онцлогтой хоршоодыг байгуулах	Шинээр бий болсон хоршоо	тоо	-	5	Шинэ хоршоо хөдөлгөөнд хэрхэн нэгдэх талаар Өндөршил, Дэрэн сумдын малчдын зөвлөгөөнд дээр сургалт зохион байгуулсан. Сайнцагаан сум Цэвэр шимт ургац хоршоо, Тод гэгээ урлал хоршоо, Хос эрдэнэ ундраа хоршоо, Цагаандэлгэр сум Цэгээн нуурын оргил хоршоо, Сайн сүүж хоршоо, Луус сум Залаа говийн шим хоршоо хоршоо байгуулагдсан. Одоогийн байдлаар 3 сумын 6 хоршоо байгуулагдаад байна. Цаашид “Малчдын хоршоо” байгуулах идэвх санаачилга нэмэгдэх хандлагатай байна.	100
	5	Орон нутагт үйлдвэрлэсэн бараа бүтээгдэхүүн борлуулах цэгийг шинээр байгуулан борлуулалтын орлогыг нэмэгдүүлэх	Цэг байгуулагдсан эсэх	Тийм – 1, Үгүй - 0	0		Орон нутагт үйлдвэрлэсэн бараа бүтээгдэхүүнийг борлуулах “Дундговьд үйлдвэрлэв” дэлгүүрт 14 ААНэгж, 210 иргэний 120 гаруй нэр төрлийн бүтээгдэхүүн борлуулагдаж байна. Жижиг, дунд үйлдвэр, аж ахуй эрхлэгчдийг ажлын байртай болгосноор үйл	100

							ажиллагаагаа тогтвортой явуулахад дэмжлэг үзүүлсэн. Бизнес хөгжлийн төвд 5 ААНэгж, 7 бизнес эрхлэгч үйл ажиллагаа явуулж байна.	
			Тухайн жилийн борлуулалтын орлого	Сая.төг	164	240	Дундговьд үйлдвэрлэв дэлгүүр 90.5 сая.төг, Бизнес хөгжлийн төв 314,31 сая.төг, Нийт 404.81 сая төгрөгийн борлуулалтын орлоготой ажиллаж байна	
Үндсэн чиг үүргийн нэр:4 Мал аж ахуйн хөгжлийн бодлогын хэрэгжилтийг зохион байгуулах, зохицуулах: Мал аж ахуйн үйлдвэрлэл, бэлчээрийг зохистой ашиглах, хамгаалах, усан хангамжийг сайжруулах, малыг байгаль цаг агаарын эрсдэлээс хамгаалах, тэжээлийн хангамжийг нэмэгдүүлэх, малчны орлого нэмэгдүүлэх, малын генетик нөөцийн үйл ажиллагааг төлөвлөх, бүртгэх								
Зорилт	1	Малын тоог чанарт шилжүүлж биотехнологийн ололтыг 2024 онд 2300 малд нэвтрүүлнэ.	Хамрагдсан хонины тоо	Тоо	0	2300	технологит хугацаа 7-10 сард	ХБ
Арга хэмжээ	1	Сайнцагаан омгийн хонинд зохиомол хээлтүүлэг хийх	Бойжуулсан төл	Тоо	0	1500	Технологийн хугацаа 6-10 сард	ХБ
	2	Стандартын шаардлага хангасан цөм сүргийн ангийн хээлтэгч, хээлтүүлэгчийг ээмэгжүүлэн бүртгэж, бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн санд хамруулах	Тухайн жилд ээмэгжүүлж бүртгэлжүүлсэн мал	Тоо	21000	8000	Технологийн хугацаа 6-10 сард	ХБ
Зорилт	2	Талхлагдсан 110,0 мянган га бэлчээрийн талбайг сэргээж, усан хангамжийг 0.7 хувиар нэмэгдүүлнэ.	Тухайн жилд сэргээсэн талбайн хэмжээ	Мян.га	100,0	10,0	УТ-ийн 190,0 сая төгрөгийн санхүүжилтээр бэлчээрийн хортон мэрэгч үлийн цагаан оготнотой 20,0 мянган га талбайд тэмцсэн. Бэлчээрийн талбайн 90% талхлагдсан ба эхний хагас жилийн байдлаар сэргээсэн талбайн хэмжээ 20,0 мянган га	100

			Усан хангамж нэмэгдүүлсэн хувь	Хувь	50,3	51,0	УТ-ийн 96,0 сая төгрөгийн санхүүжилтээр инженерийн хийцтэй 3 худаг гаргах ажлын тендер шалгаруулалт зарлагдаж “Эрхэст-Ундарга” ХХК шалгарсан.	50
Арга хэмжээ	1	Бэлчээрийн ургамалд хөнөөл учруулж буй мэрэгч амьтан үлийн цагаан оготнотой тэмцэх	Тухайн жилд тэмцсэн талбайн хэмжээ	Мян.га	100,0	10,0	Засгийн газрын 2019 оны 05 дугаар сарын 01-ны өдрийн 185 дугаар тогтоолоор “Бэлчээр хамгаалах өдөр”-ийг тохиолдуулан Хүнс Хөдөө Аж Ахуй Хөнгөн Үйлдвэрийн сайдын А/96 тушаал, аймгийн Засаг даргын 2024 оны “Бэлчээрийн хөнөөлт үлийн цагаан оготнотой Микробиологийн аргаар тэмцэх ажлыг зохион байгуулах тухай” А/192 захирамжийн дагуу Адаацаг, Говь-Угтаал, Дэлгэрцогт, Дэрэн, Луус, Сайхан-Овоо, Цагаандэлгэр, Эрдэнэдалай 8 сумын 27 багийн 20,0 мянган га бэлчээрийн талбайд 2024 оны 04 дүгээр сарын 12-30-ны хооронд ажлын хэсгийн гишүүд, мэргэжлийн ангийн албан хаагчид, хөдөлмөр халамж үйлчилгээний газрын ажилгүйдэлд бүртгэлтэй иргэд, малчдыг дайчлан ажиллуулсан. Хээрийн техникийн үр дүн 81,3 хувьтай. Эхний хагас жилд	100

							тэмцсэн талбайн хэмжээ 20,0 мянган, га	
	2	Инженерийн хийцтэй худаг шинээр барьж байгуулах	Тухайн жилд шинээр гаргасан худгийн тоо	Тоо	23	10	Улсын төсвийн 96,0 сая төгрөгийн санхүүжилтээр Өлзийт, Сайнцагаан, Сайхан-Овоо сумдад инженерийн хийцтэй гүн өрмийн худаг гаргуулах саналыг ХХААХҮЯаманд хүргүүлснээр 3 худаг гаргуулах тендер зарлагдсан.	50
	3	Тэжээлийн олон наст ургамал тариалах	Тухайн жилд бэлчээрийн олон наст тариалсан талбайн хэмжээ	Га	3	3	Аймгийн Засаг даргын 2024 оны “Мал аж ахуйн өвөлжилтийн бэлтгэлийг урьдчилан бэлтгэх тухай” А/330 захирамжийн дагуу Улсын болон орон нутгийн төсвийн 67.0сая төгрөгийн санхүүжилтээр улаан, буудай, овьёос татан авчирч сумдад овьёос-50,5тн, улаан буудай-17,5тн-ыг хуваарилан олгосноор тариалалтын бэлтгэл ханган ажиллаж байна. Тариалалт 06 дугаар сарын 20-ноос эхэлнэ.	
Зорилт	3	Айргийг аймгийн брэнд бүтээгдэхүүн болгон баталгаажуулах	Баталгаажуулсан эсэх	Тийм-1, үгүй-0	0	1	Технологит хугацаа 7-10 сар	ХБ
Арга хэмжээ	1	Эрдэм шинжилгээний байгууллагуудтай хамтран ажиллах	Хамтран ажилласан байгууллагын тоо	Тоо	2	3	Технологит хугацаа 7-10 сар	ХБ

	2	Лаборатори судалгааны ажил хийгдэх	Лаборатори судалгаа хийгдсэн тоо	Тоо	5	6	Технологит хугацаа 7-10 сар	ХБ
Үндсэн чиг үүргийн нэр:5 Мал, амьтны өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх: Мал, амьтны эрүүл мэндийг хамгаалах, суурь баазыг бэхжүүлэх, шинэчлэх								
Зорилт	1	Нийт мал сүргийн 20-с доошгүй хувийг дархлаажуулна.	Тухайн онд дархлаажуулсан малын эзлэх хувь	Хувь	21.4	20	Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх дархлаажуулалтад 523490 толгой мал , Гоц халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх дархлаажуулалтад 426242 толгой мал хамрагдсан.Дархлаажуулалтад нийт мал сүргийн 26% хамруулсан.	100
Арга хэмжээ	1	Тархвар зүйн судалгаанд үндэслэн халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх вакцинжуулалтад хамруулах	Хамруулсан малын тоо	Мян.тол	750.0	760.0	Шөвөг яр, Дотрын халдварт хордлого өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх дархлаажуулалтад 469.0 мянган толгой мал хамруулсан.	70
	2	Малын халдварт, цусны шимэгч, зооноз, эндемик өвчний судалгааг аймгийн мал эмнэлгийн лабораторид хийх	Тухайн жилд судалгаанд хамрагдсан сорьц	Тоо /мянга/	17.0	17.0	Мал амьтны гоц халдварт, халдварт, зооноз, шимэгчтэх өвчний 1850 сорьцонд шинжилгээ хийж хариу олгосон.	10
	3	Сум бүрийг вакцин хадгалах хөргүүртэй болгох	Тухайн жилд хөргүүртэй болсон сумын тоо	Тоо	5	5	Төсөв санхүүжилтийн улмаас хийгдээгүй. 3 дугаар улиралд хийхээр төлөвлөгдсөн.	ХБ

Нийт: Ерөнхий чиг үүрэг **: 10,** Үндсэн чиг үүрэг **: 39,** Зорилт: **52,** Арга хэмжээ: **169**